

RADVILIŠKIO RAJONO GRINKIŠKIO JONO PODERIO VIDURINĖS MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

IŽANGA

Vizito laikas – 2012 m. gruodžio 10–13 d.

Vizito tikslas – mokyklos veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda:

Romualda Stovolos – vadovaujančioji vertintoja;

Nomeda Alijauskienė – atsakinga už 2 srities „Ugdymas ir mokymasis“ vertinimą;

Diana Gribauskiene – atsakinga už 1 srities „Mokyklos kultūra“ ir 3 srities „Pasiekimai“ vertinimą;

Edita Dilienė – atsakinga už 4 srities „Pagalba mokiniui“ ir 5 srities srities „Mokyklos strateginis valdymas“ vertinimą.

Išorės vertintojai stebėjo 63 veiklas, analizavo mokinių veiklą pamokose, stebėjo juos natūralioje aplinkoje: pamokose, lauke, koridoriuose, kalbėjosi su mokyklos bendruomene, nagrinėjo mokyklos veiklos, mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentus, naudojami elektroninėmis duomenų bazėmis (ŠVIS, AIKOS ir kt.).

Vertinant vadovautasi Švietimo ir mokslo ministro 2009 m. kovo 30 d. Nr. ISAK-608, įsakymu „Dėl bendrojo lavinimo mokyklų veiklos kokybės išorės vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintais veiklos rodikliais, vertinimo lygiais, atsižvelgta į šiuo metu galiojančias Bendrąsias programas. Vertindami veiklą mokykloje, išorės vertintojai naudojami 5 lygių vertinimo skale:

- „labai gerai“ – „veiksminga“, „spartus tobulėjimas“, „išskirtinė“, „kryptinga“, „originali“, „ypatinga“, „įspūdinga“, „savita“, „puiki“, „kūrybiška“ – minimą veiklą galima paskleisti už mokyklos ribų;

- „gerai“ – „pakankamai kryptinga“, „tinkama“, veikla turi savitų bruožų, potenciali, lanksti – minimą veiklą, patirtį verta skleisti mokykloje;

- „neblogai“ – „patenkinama“, „vidutiniška“, „nesisteninga“, „neišskirtinė“, „priimtina“ – veikla mokykloje tinkama, bet yra ką tobulinti, verta sustiprinti ir išplėtoti;

- „prastai“ – „neperspektyvu“, „neveiksminga“, „nekonkretu“ – būtina tobulinti;

- „labai prastai“ – veiklą būtina iš esmės keisti.

Išskiriant mokyklos stipriąsias bei tobulintinas sritis greta teiginių nurodomi pagalbiniai rodikliai (pvz., 1.3., 4.2.1.), kuriuos mokykla gali perskaityti, pasitikslinti, naudodamasi Švietimo ir mokslo ministro 2009 m. kovo 30 d. Nr. ISAK-608 „Dėl bendrojo lavinimo mokyklų veiklos kokybės išorės vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2 priedu.

Išorės vertintojų komanda yra įsitikinusi, kad visus rekomenduojamus patobulinimus mokykla gali įgyvendinti panaudodama vidaus išteklius bei pasitelkdama išorės partnerius.

Nuoširdžiai dėkojame mokyklos direktoriaus pavaduotojoms ugdymui ir visam kolektyvui už bendradarbiavimą ir svetingumą.

I. MOKYKLOS KONTEKSTAS

Radviliškio rajono Grinkiškio Jono Poderio vidurinė mokykla nuo rajono centro nutolusi 50 kilometrų. Rašytiniuose šaltiniuose Grinkiškio mokykla paminėta 1804 metais. Dabartinė mokykla pastatyta 1939 metais. Už 11 kilometrų nuo Grinkiškio vidurinės mokyklos įsikūrusi Baisogalos gimnazija, už 4 kilometrų – Grinkiškio seniūnijos Pašušvio pagrindinė mokykla.

Grinkiškio seniūnijoje nuo 2007 metų nuosekliai mažėjo gimstamumas, vyksta gyventojų migracija. Mokykla aptarnauja didelę dalį Grinkiškio seniūnijos teritorijos ir Raseinių rajono Pajojukų seniūnijos Vosiliškio miestelį. Ugdymo įstaigos veikla finansuojama iš savivaldybės biudžeto ir mokinio krepšelio lėšų. Papildomų lėšų pritraukiama gaunant projektų finansavimą,

rėmėjų ir 2 proc. pajamų mokesčio paramą. Mokykla noriai priima svečius, yra kultūrinis, informacinis viso Grinkiškio miestelio bendruomenės traukos centras.

Šiuo metu mokykloje mokosi 262 mokiniai (10 iš jų – Minaičių skyriuje) iš 163 Grinkiškio seniūnijos bei Pajūrių seniūnijos Vosiliškio miestelyje gyvenančių šeimų. 201 mokinys gyvena nuo mokyklos toliau nei 3 kilometrai. 11,4 proc. šeimų yra socialiai remtinos. Iš tokių šeimų mokyklą lanko 52 vaikai. 85 proc. šeimų yra daugiavaikės. Mokykloje nemokamą maitinimą gauna 147 mokiniai. Mokyklą lanko 13 mokinių iš 5 probleminių šeimų.

Daugumos šių mokyklą lankančių mokinių šeimų socialinė-ekonominė padėtis yra vidutinė. Todėl mokykla džiaugiasi vykdomomis „Pienas vaikams“, „Vaisių vartojimo“ programomis.

Mokinio krepšelio lėšų pakanka ugdymo plano realizavimui. Mokytojų darbo vietas bei atlyginimai per pastaruosius metus nebuvo mažinami. Savivaldybės finansavimas yra ribotas, todėl ieškoma alternatyvių finansavimo šaltinių, vykdomi įvairūs projektai.

Mokykloje dirba 33 pedagoginiai darbuotojai (32 išsilavinimas aukštasis, laukštesnysis, visi įgiję pedagoginę ir dalykinę kvalifikaciją), yra visi pagalbos mokiniui specialistai: socialinė pedagogė, logopedė, psichologė, mokytoja padėjėja, bibliotekininkė.

Direktorius mokyklai vadovauja 33 metus, yra įgijęs III vadybinę kategoriją bei matematikos mokytojo metodininko kvalifikaciją. Direktoriaus pavaduotoja ugdymui vadybinį darbą šioje mokykloje dirba 17 metų, yra įgijusi III vadybinę kategoriją bei fizikos mokytojos metodininkės kvalifikaciją. Antroji direktoriaus pavaduotoja ugdymui mokykloje dirba 1 metus, vadybinės kategorijos neturi, yra pradinių klasių mokytoja metodininkė. Išorinio vertinimo metu direktorius sirgo.

II. MOKYKLOS STIPRIEJI IR TOBULINTINI VEIKLOS ASPEKTAI

Stiprieji veiklos aspektai

1. Ypatingas tapatumo jausmas (1.1.3. – 4 lygis).
2. Puikūs bendruomenės santykiai (1.1.4. – 4 lygis).
3. Reikšmingas mokyklos vaidmuo vietos bendruomenėje (1.4.1. – 4 lygis).
4. Veiksmingas mokyklos įvaizdis ir viešieji ryšiai (1.4.3. – 4 lygis).
5. Padedantis mokytis mokytojo ir mokinių dialogas (2.3.2., 2.3.3. – 3 lygis).
6. Kryptingas dalyvavimas olimpiadose, projektuose, konkursuose (3.2.2. – 4 lygis).
7. Gera rūpinimosi mokiniais politika (4.1.1. – 3 lygis).
8. Tikslingas profesinis švietimas (4.4.3. – 3 lygis).
9. Tinkamas IKT panaudojimas pamokose (5.5.2. – 3 lygis).
10. Labai paveikus vadovavimo stilius (5.3. – 4 lygis).

Mokyklos vadovus verta pagirti už dėmesį personalui.

Tobulintini veiklos aspektai

1. Pamokos uždavinio orientavimas į pamatuojamą rezultatą (2.2.1. – 2 lygis).
2. Mokymo nuostatos ir būdai (2.3.1. – 2 lygis).
3. Mokymasis bendradarbiaujant (2.4.3. – 2 lygis).
4. Įsivertinimo procesas. (5.2.1. – 2 lygis).
5. Ugdymo sąlygų gerinimas (5.5.3. – 2 lygis).

III. MOKYKLOS SAVĖS VERTINIMO VEIKSMINGUMAS

Vizito metu kalbantis su mokytojais, įsivertinimo grupė paaiškėjo, kad įsivertinimas naudingas mokyklos bendruomenei. Įsivertinimo grupė pripažįsta proceso svarbą ir nurodo konkrečias sritis, kurias tobulinti paskatino įsivertinimo rezultatai. Mokykla ir toliau siekia, kad susitarimai dėl įsivertinimo taptų veiksmingesni. Plačiojo įsivertinimo mokykla neatlieka.

Įsivertinimo grupės nariai paaiškino, kodėl, atliekant giluminį tyrimą, pasirenkami vienos ar kitos srities pagalbiniai rodikliai.

Bendruomenės požiūris į įsivertinimą iš pradžių buvo formalus, šiuo metu, jų manymu, įsivertinus mokyklos veiklą, matoma tolesnė jos perspektyva. Mokykloje vertėtų daugiau dėmesio skirti lengvesnių, paprastesnių įsivertinimo metodų paieškai, gilesnei įsivertinimo duomenų analizei (refleksijai, kokybinių duomenų interpretavimui) ir konstruktyvesniam rezultatų panaudojimui. Padidinti mokyklos savęs vertinimo veiksmingumą galėtų padėti aktyviau naudojamas ugdymo proceso (veiklos) stebėjimo metodas ir jo metu sukauptų kokybinių duomenų analizė.

Savęs vertinimo rezultatai aptariami bendruomenėje ir iš dalies naudojami numatant tolesnius veiklos žingsnius.

Mokykla veiklą įsivertina pakankamai objektyviai: palyginus mokyklos atlikto įsivertinimo išvadas su išorinio vertinimo rezultatais paaiškėjo, jog daugumos rodiklių vertinimai sutampa.

IV. MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS VERTINIMAS

1. MOKYKLOS KULTŪRA

Radviliškio rajono Grinkiškio Jono Poderio vidurinės mokyklos kultūra vertinama gerai.

Etosas vertinamas gerai, tapatumo jausmas ir bendruomenės santykiai – labai gerai. Ugdymo įstaigos bendruomenė susitarusi dėl vertybių, elgesio normų ir principų, kuriais grindžiama mokyklos veikla. Pokalbiuose su mokiniais, mokytojais, vadovais ir tėvų atstovais vertintojai įsitikino, kad mokykloje sukurta gera vidaus gyvenimo kultūra, tenkinanti bendruomenės poreikius, skatinanti mokyklos pažangą. Mokyklos vertybės – draugiškumas, tolerancija, kūrybiškumas, bendradarbiavimas – vyrauja kasdieniame mokyklos gyvenime. Vizito metu vertintojai pastebėjo, kad dauguma bendruomenės narių draugiškai nusiteikę, supranta, koks elgesys mokykloje toleruojamas, palaiko labai gerus tarpusavio santykius.

Mokykloje kasmet vyksta įvairūs tradiciniai renginiai (Rugsėjo 1-osios šventė, Mokytojų diena, Tolerancijos diena, Valentino diena, Abėcėlės šventė, Sveikatingumo diena, Motinos diena, Šimtadienis, Paskutinio skambučio šventė ir kt.), kuriuose dalyvauja dauguma mokyklos bendruomenės narių. Pažymėtina, kad mokykla didelį dėmesį skiria tautinių, pilietinių tradicijų puoselėjimui: vyksta kasmetinės adventinės vakaronės, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos, Sausio 13-osios minėjimai, istorinių žinių viktorinos, išvykos į istorines vietas, kariuomenės metinių paminėjimai. Renginių akimirkos pateikiamos mokyklos stenduose bei interneto svetainėje. Išorinio vertinimo metu vyko adventinė popietė-susitikimas su etnologe iš Radviliškio viešosios bibliotekos. Pokalbiuose su vertintojais mokiniai, kiti bendruomenės atstovai džiaugėsi tradicine tapusia Kaziuko muge, kuri sulaukia didelio bendruomenės dėmesio.

Beveik visi bendruomenės nariai tapatinasi ir didžiuojasi savo mokykla, siekdami bendrų tikslų aktyviai dalyvauja mokyklos gyvenime. Tai paaiškėjo iš pokalbių su Mokinių taryba, Mokyklos taryba, vadovais, atskirais mokiniais ir mokytojais. Mokiniai jaučiasi savi mokykloje: visi draugiški, pažįsta vienas kitą. Pripažįstamas kiekvienas bendruomenės narys, sudarytos galimybės jo asmens tobulėjimui ir saviraiškai. Mokykla turi vėliavą, himną, emblemą, uniformą. Uniformą, kurią rinkosi patys mokiniai ir jų tėvai, noriai nešioja ne tik mokiniai, bet ir mokytojai. Ugdymo įstaigos atributika stiprina tapatumo ir pasididžiavimo mokykla jausmą. Muziejuje kaupiama ir saugoma mokyklos ir tautos praeitį atspindinti medžiaga. Pažymėtina, kad dalis mokytojų – buvę šios mokyklos mokiniai. Nepamirštami ir buvę mokyklos mokytojai: jie visada kviečiami į mokyklos renginius, lankomi mirusių mokytojų kapai. Visi kalbinti mokiniai ir jų tėvai pagarbiai atsiliepė apie mokyklą ir jos veiklą. Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros atlikto mokinių ir jų tėvų nuomonės apie mokyklos veiklą tyrimo statistinėje ataskaitoje (toliau – STA) pateiktais duomenimis, 91,2 proc. mokinių ir 97,6 proc. tėvų didžiuojasi ir džiaugiasi mokykla.

Vizito metu mokykla išsiskyrė labai draugiškais, pagarba paremtais bendruomenės narių tarpusavio santykiais. Veikla įstaigoje organizuojama vadovaujantis bendravimo ir bendradarbiavimo principais. Mokykloje vyrauja gera psichologinė atmosfera, bendruomeniškumo

jausmas, rūpinamasi kiekvieno bendruomenės nario saugumu, siekiama sudaryti palankias darbo sąlygas, sukurti saugią aplinką. Kalbinti bendruomenės nariai džiaugėsi puikiais tarpusavio santykiais. Visi bendruomenės nariai vertina tai, kad mokiniams gera ir saugu mokykloje. Mokiniai vertintojams teigė, kad jaučiasi gerbiami, į jų nuomonę beveik visada atsižvelgiama, palaikomos iniciatyvos. STA duomenimis, 94,6 proc. mokinių tėvų teigia, kad pasitiki mokytojais kaip dalyko specialistais, 96,1 proc. tėvų pritaria teiginiui, kad vaikui patinka mokykloje. 93 proc. mokinių pritaria teiginiui, kad mokytojai juos gerbia kaip asmenybes. Remiantis minėtais duomenimis, išorės vertintojų komanda daro išvadą, kad ypatingas tapatumo jausmas ir puikūs bendruomenės narių santykiai yra vieni stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.

Mokykla atvira bendruomenei ir kaitai. Įstaigos vadovai, mokytojai įsiklauso į mokinių, tėvų išsakomas iniciatyvas, stengiasi jas įgyvendinti. Į mokyklą atvykę svečiai sutinkami pagarbiai, kultūringai, darbuotojai yra pasirengę suteikti reikiamą informaciją ir pagalbą. Mokykla atvira dialogui su bendruomenės nariais. Į renginius kviečiami tėvai, socialiniai partneriai, vietos bendruomenės atstovai. Pokalbio su tėvų atstovais metu paaiškėjo, kad mokinių tėvus tenkina bendravimo kultūra, mokyklos teikiama informacija, reagavimas į jų pasiūlymus. STA duomenimis, 91,4 proc. tyrime dalyvavusių mokinių tėvų nurodė, kad mokykla gerbia ir vertina jų nuomonę. Išorės vertintojai pastebėjo, kad dauguma mokyklos bendruomenės narių buvo atviri jų patarimams dėl veiklos tobulinimo.

Mokykloje vyrauja palankus mokymui (-si) klasių mikroklimatas. Daugumoje stebėtų pamokų fiksuoti geri mokinių ir mokytojų tarpusavio santykiai, aiškūs tvarką ir drausmę palaikantys reikalavimai, pagarba. Mokiniai beveik nevēlavo į pamokas, buvo tinkamai pasiruošę, turėjo reikiamas priemones. Geras mokinių elgesys pamokose padėjo mokytojams sėkmingiau organizuoti mokymosi veiklas. Iš pokalbių su mokiniais, STA duomenų, stebėtų pamokų vertintojai daro išvadą, kad pamokose daugumos mokinių santykiai su draugais ir mokytojais yra geri, mokiniai gali reikšti savo nuomonę, jaučiasi saugūs. Apibendrinti šios temos vertinimo rezultatai pateikti 1 lentelėje.

Apibendrinti santykių, tvarkos, klasės valdymo vertinimai

1 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
21 pamoka 33 proc.	33 pamokos 53 proc.	9 pamokos 14 proc.	-

Iš pateiktos lentelės duomenų matyti, kad 86 proc. stebėtų pamokų santykiai, tvarka ir klasės valdymas vertinamas labai gerai ir gerai. Remiantis stebėtomis pamokomis ir STA duomenimis (77,4 proc. apklaustų tėvų teigia, yra tikri, kad vaikas saugus mokykloje), galima teigti, kad dauguma mokinių klasėse jaučiasi gerai, saugiai, pasitiki savimi, vieni kitais ir mokytojais.

Mokyklos pažangos siekiai tinkami, mokymosi pasiekimų lūkesčiai vidutiniški.

Dauguma mokinių turi galimybių augti kaip asmenybės. Mokykla stengiasi sudaryti sąlygas kiekvieno mokinio savitumui atsiskleisti. Ugdymas vyksta saugioje aplinkoje, kurioje vyraujantis tikėjimas kiekvienu mokiniu, pozityvūs mokytojo ir mokinio santykiai sudaro galimybių tobulėti. Saviraiškos poreikius mokiniai gali tenkinti neformaliojo švietimo užsiėmimuose, dalyvaudami projektinėje veikloje, organizuojamuose renginiuose, mokyklos savivaldoje. Tačiau dalyje stebėtų pamokų ugdymo turinys, mokymosi tempas, veiklos nebuvo diferencijuoti ir individualizuoti pagal mokinių poreikius ir gebėjimus.

Mokymosi pasiekimų lūkesčiai pamokoje vidutiniški. Iš pokalbių su Metodinės tarybos nariais, vadovais paaiškėjo, kad mokykloje skiriamas dėmesys mokinių lūkesčių fiksavimui, analizei. Kiekvienos klasės pusmečio duomenys pristatomi Mokytojų taryboje, aptariami trimestrų (pusmečių) ir metiniai rezultatai, tačiau trūksta gilesnės atskirų mokinių pasiekimų analizės ir rezultatų palyginimo su mokinių pasiekimų lūkesčiais. Išorės vertintojai fiksavo, kad daugumoje stebėtų pamokų mokiniams keliami mokymosi reikalavimai iš dalies atitiko jų poreikius ir

galimybes. Stebėtų pamokų uždaviniai buvo orientuoti į veiklą, o laukiamas mokymosi rezultatas, atsižvelgiant į kiekvieno mokinio gebėjimus ir galimybes, retai akcentuotas.

Mokykla kuria organizacijos pažangos strategiją, numato laukiamus rezultatus. Įstaigos veikla tobulinama remiantis įsivertinimo rezultatais. Iš pokalbių su administracija, Metodine taryba, mokiniais ir dokumentų analizės galima teigti, kad mokykla yra atvira kaitai. Mokytojai supranta šiuolaikinės švietimo kaitos tendencijas, dalyvauja šalies ir rajono projektuose, konferencijose skaito pranešimus, kelia kvalifikaciją, lankydami ir vesdami seminarus. Mokykla kaip besimokanti organizacija dalijasi gerąja patirtimi su kitomis rajono ir respublikos švietimo įstaigomis, bendradarbiauja su Radviliškio pedagogų centru. Ugdymo įstaiga dalyvauja „Mokyklų tobulinimo programos plius“ projektuose, modernizuota mokyklos biblioteka ir skaitykla, įdiegta MOBIS programa. Pažymėtina, kad dauguma mokytojų ugdymo procese tikslingai naudoja šiuolaikines mokymo (-si) technologijas.

Mokyklos tvarka vertinama gerai. Darbo tvarka ir reikalavimai tinkami, suprantami ir priimtini bendruomenei. Mokyklos vidaus taisyklės publikuojamos interneto tinklalapyje ir mokyklos dokumentuose, su kuriais gali susipažinti kiekvienas bendruomenės narys. Mokinių saugumą per pertraukas garantuoja darbuotojų ir mokinių budėjimas. Vizito metu pastebėta, kad daugumos mokinių elgesys mokykloje geras: jie laikosi nustatytos tvarkos ir reikalavimų. Tik pavienėse pamokose susitarimų dėl darbo tvarkos stoka trikdė mokymą (-si).

Iš pokalbių su mokiniais, pagalbiniu personalu, Metodine taryba ir vadovais galima teigti, jog palankų mikroklimatą kuria dauguma bendruomenės narių. Mokiniai žino ir supranta, koks elgesys toleruojamas mokykloje. Mokykloje vyrauja teigiamas požiūris į darbuotojus ir geras emocinis klimatas. Mokytojai, mokiniai, darbuotojai skatinami žodžiu, padėkos raštais, ekskursijomis. Mokinių padėkos raštai, diplomai viešinami mokyklos koridorių, muziejaus stenduose. Dauguma kalbintų bendruomenės narių džiaugėsi mokykloje organizuojama apdovanojimų (nominacijų) švente „Žydėjimo šviesa“, kurioje dalyvauja visa miestelio bendruomenė.

Mokinių ugdymas vyksta jaukioje aplinkoje. Mandagūs, paslaugūs mokyklos mokiniai ir darbuotojai formuoja svetingą aplinką. STA duomenimis, 90,2 proc. mokinių teigia, kad mokykla yra jauki ir tvarkinga, vertintojai vizito metu pastebėjo, kad tvarkingos bendro naudojimo patalpos kabinetai, dauguma kabinetų jaukūs ir gerai pritaikyti ugdymui. Aplinkos puošimui naudojami mokinių darbai, Radviliškio krašto žmonių darytos fotografijos. Vizito metu pastebėta, kad daliai trūksta patalpų remonto, tačiau mokykla stengiasi sukurti jaukią ir patrauklią mokymosi aplinką. STA duomenimis, 86,5 proc. mokinių tėvų yra patenkinti maitinimu mokyklos valgykloje.

Mokyklos ryšiai vertinami labai gerai, partnerystė su kitomis institucijomis tinkama. Mokyklos vieta vietos bendruomenėje vertinama labai gerai. Pokalbiai su mokinių tėvais, miestelio bibliotekininke atskleidė mokyklos svarbą ir reikšmę vietos bendruomenei. Akcentuota, kad mokykla labai svarbi miesteliui, nes tai pagrindinis ugdymo, kultūros skleidimo ir vertybių formavimo centras. Mokyklos mokytojai prisideda prie visų miestelio švenčių organizavimo. Miestelį garsina mokiniai, dalyvaujantys rajono, respublikos, tarptautiniuose konkursuose ir projektuose. Mokiniai aktyviai dalyvauja miestelio saviveiklos kolektyvų veikloje, sporto varžybose, miestelio švarinimo akcijose, pristato mokyklą rajono bendruomenei. Mokykla kartu su miestelio bendruomene organizuoja apdovanojimų šventę „Žydėjimo šviesa“, Kaziuko mugę, švenčia tarptautinę Vaikų gynimo dieną. Remdamasi minėtais duomenimis išorės vertintojų komanda daro išvadą, kad mokyklos vieta vietos bendruomenėje yra reikšminga ir formuoja teigiamą mokyklos įvaizdį.

Mokyklos partnerystė su kitomis institucijomis tinkama. Sprendžiant įvairias socialines problemas mokykla bendradarbiauja su Grinkiškio seniūnija, Radviliškio policijos komisariatu, Radviliškio pedagogine psichologine tarnyba. Mokykla palaiko ryšius su rajono mokyklomis (Baisogalos gimnazija, Pašušvio, Pociūnėlių pagrindinėmis mokyklomis) Radviliškio rajono viešąja biblioteka, Miškų urėdija, švietimo ir kultūros centrais, Grinkiškio kredito unija. Su švietimo įstaigomis dalijamasi gerąja pedagogine, metodine patirtimi, su kultūros įstaigomis

bendradarbiaujama organizuojant renginius. Mokykloje nuolat lankosi aukštųjų, kolegijų, profesinių mokyklų atstovai, kurie pristato savo mokyklas, supažindina su priėmimo į jas sąlygomis.

Mokyklos įvaizdis ir viešieji ryšiai veiksmingi. Pasirinkti informacijos apie mokyklos veiklą sklaidos būdai formuoja teigiamą visuomenės požiūrį. Ugdymo įstaigos įvaizdį stiprina informatyvus mokyklos tinklalapis. Pažymėtina, kad informaciją apie mokyklą interneto tinklalapyje pateikia ne tik mokyklos mokytojai, bet ir mokiniai. Čia taip pat galima rasti svarbiausią informaciją apie ugdymo proceso organizavimą, mokyklos simboliką. Mokyklos gyvenimas nuolat aprašomas rajono, apskrities ir respublikos spaudoje („Mūsų krašte“, „Radviliškio naujienose“, „Šiaulių krašte“, „Dialoge“). Informacija apie ugdomąją veiklą teikiama tėvų susirinkimų metu, elektroniniame dienyne. Iš pokalbių su mokyklos administracija, bibliotekininke paaiškėjo, kad įstaigos įvaizdžio kūrimu rūpinasi visa mokyklos bendruomenė. Remdamasi minėtais duomenimis, išorės vertintojų komanda daro išvadą, kad veiksmingas mokyklos įvaizdis ir viešieji ryšiai yra vienas stipriausių mokyklos veiklos aspektų.

2. UGDYMAS IR MOKYMASIS

Ugdymas ir mokymasis Grinkiškio Jono Poderio vidurinėje mokykloje vertinamas gerai.

Bendrasis ugdymo organizavimas geras, išskyrus veiklą pagal rodiklius „Dalykų ryšiai ir integracija“ bei „Pasirenkamosios programos“, kuri vertinama patenkinamai. Ugdymo programos ir mokytojų parengti ilgalaikiai planai yra informatyvūs, nuoseklūs, atitinka mokyklos bei Bendrųjų programų keliamus ugdymo tikslus, daugumos mokinių poreikius ir interesus, suderinti dalykų, pakopų lygmeniu, priimtini mokiniams. Metodinė taryba priima sprendimą dėl ugdymo turinio planavimo formų bei ilgalaikių planų rengimo principų ir tvarkos, dauguma mokytojų šių susitarimų laikosi. Pasirenkamųjų dalykų ir modulių programų struktūra vienoda. Skiltyse „Pastabos“ dauguma mokytojų fiksuoja laiko, skirtą ciklui, temai, korekcijas, nurodo plano įgyvendinimą konkrečiose klasėse.

Mokyklos ugdymo planas yra aiškus, pakankamai detalus, atitinkantis reikalavimus. Vadovaujantis 2011–2013 metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų Bendraisiais ugdymo planais bei vietos, regiono rekomendacijomis, mokykloje parengtas 2012–2013 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų ugdymo planas. Ugdymo planą parengė darbo grupė, jis suderintas su steigėju, Mokytojų bei mokyklos tarybomis, patvirtintas direktoriaus įsakymu. Mokyklos ugdymo plano mokomųjų dalykų santykis atitinka Bendrųjų ugdymo planų reikalavimus. Ugdymo planas prieinamas įstaigos bendruomenei: skelbiamas mokyklos interneto svetainėje. Ugdymo plane gerai atsispindi ugdymo turinio integravimo galimybės, t.y. skiriamas dėmesys žmogaus saugos, priešgaisrinės saugos, rengimo šeimai, lytiškumo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programoms, tačiau pasigendama tarpdalykinės integracijos, kuri sudarytų didesnes galimybes bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymui, kas yra akcentuojama valstybiniuose ugdymą reglamentuojančiuose dokumentuose. Pagirtina tai, kad mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlomi stalo žaidimai - šaškės, šachmatai.

Dalykų ryšiai ir integracija patenkinami. Jie nurodyti ugdymo plano skyriuje „Ugdymo plano integravimas, dalykų mokymo intensyvinimas“, tačiau daugiau akcentuojamos prevencinės programos (žmogaus saugos, priešgaisrinės saugos, rengimo šeimai, lytiškumo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos) ir dalykų mokymo intensyvinimas, o ne mokomųjų dalykų integracija. Daugumoje stebėtų pamokų užfiksuoti duomenys patvirtina nepakankamą dalykų ryšių akcentavimą, integruotų užduočių (tiek pamokoje, tiek namų darbų) skyrimą. Vizito metu dalykų integraciją stebėta tik keliose pamokose, o integruotos pamokos nevestos. Nors mokykloje priimti sprendimai dėl prasmingo ugdymo turinio integravimo, tačiau pastebėta, kad minėtieji sprendimai yra veiksmingi įgyvendinant išorinę integraciją, t.y. į bendrąjį ugdymo turinį integruojant prevencines bei kitas ugdymo programas.

Pasirenkamųjų programų pasiūla mokinių poreikius tenkina iš dalies. Remiantis pokalbiais su direktoriaus pavaduotoja ugdymui, Metodine taryba, mokytojais, mokiniais galima teigti, kad

mokykla tiria pasirenkamųjų dalykų paklausą ir stengiasi tikslingai teikti šių dalykų pasiūlą. Programų pasirinkimas daugiausiai inicijuojamas klasės vadovų. Pasirenkamųjų dalykų programos dalykų mokytojai pateikia klasių vadovams, kurie šias programas pristato mokiniams, todėl tik iš dalies veiksmingai atskleidžiamas programų turinys. Pagrindinio ugdymo programos mokiniams siūlomi šie pasirenkamieji dalykai: matematikos uždavinių sprendimo praktikumas (5 kl.) ir matematikos praktikumas (10 kl.). Vertintojai pastebi, kad pasirenkamieji dalykai praktiškai dubliuoja siūlomus matematikos modulius gabiams ir mokymosi sunkumų turintiems mokiniams. Vidurinio ugdymo programos mokiniams kaip pasirenkamieji dalykai siūlomi psichologija (11, 12 kl.), karjeros planavimas (11 kl.), ekonomika (12 kl.) ir sudarytos galimybės rinktis lietuvių k. (11, 12 kl.), anglų k. (11 kl.), rusų k. (11 k.), matematikos (11, 12 kl.), informacinių technologijų (11 kl.) modulius. Ugdymo plane numatyta mokomųjų dalykų, kursų keitimo tvarka. Siūlomos modulių ir pasirenkamųjų dalykų programos iš dalies leidžia atsiskleisti mokinių individualiems gebėjimams, padėti pašalinti mokymosi spragas.

Mokykloje organizuojamas pakankamai kryptingas neformalusis vaikų švietimas tenkina daugumos mokinių saviugdos ir saviraiškos poreikius. Iki rugsėjo 7 dienos įvertinus mokinių neformaliojo švietimo poreikius, mokiniams siūlomos šio švietimo programos. 31 neformaliojo švietimo valanda skiriama mokinių saviraiškai ir laisvalaikiui, kryptingam meniniam, dvasiniam bei doroviniam ugdymui („Suk, suk ratelį“, „Meninės dirbtuvėlės“, „Smalsiukai“, Šokim, grokim ir dainuokim“, jaunųjų literatų, jaunučių choro, merginų ansamblio, dailės studijos užsiėmimai), kūno kultūrai ir sportui (atletinės gimnastikos, sportinių žaidimų būreliai), pilietiniam ugdymui, techninei kūrybai bei technologijoms („Kompiuteris ir aš“), socialiniams bei komunikaciniams gebėjimams ugdyti („Mums gera būti kartu“, „Improve Your English“, jaunųjų korespondentų būreliai). Išorinio vertinimo metu labai gerai įvertinta „Jaunųjų literatų“ būrelio organizuota popietė „Advento papročiai ir tradicijos“. STA teiginiui „Mokykloje yra daug įdomių būrelių ir kitų užsiėmimų“ pritaria 75,5 proc. mokinių, o teiginiui „Vaikas po pamokų mokykloje randa užtektinai įdomios veiklos ir užsiėmimų“ – 72,6 proc. tėvų.

Pamokos organizavimas priimtinas, išskyrus rodiklį „Klasės valdymas“, kuris įvertintas gerai. Išvada grindžiama apibendrintais vertinimo duomenimis, kurie pateikti 2 lentelėje.

Apibendrinti pamokos planavimo ir organizavimo vertinimai

2 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
9 pamokos	29 pamokos	23 pamokos	2 pamokos
14 proc.	46 proc.	37 proc.	3 proc.

Mokykloje susitarta dėl metų ugdymo turinio planavimo tvarkos, o metodinėse grupėse – dėl ilgalaikių planų struktūros ir principų. Dalis mokytojų koreguoja savo planus, atsižvelgdami į mokinių išmokimą. Ne visose stebėtose pamokose laikas naudotas tikslingai – dalyje pamokų fiksuota nepakankamai racionali laiko vadyba, dažniausiai jo pristigo apibendrinimui, rezultatų patikrinimui. Dalyje stebėtų pamokų (lietuvių kalbos 5, 6b, 7, 12 (A) kl., fizikos 12 (B) kl., muzikos 5 kl., matematikos 4, 6a, 7, 8b kl., karjeros planavimo 11 kl., istorijos 10 kl., chemijos 10kl., dailės ir darbelių 4 kl.) mokymosi uždaviniai tikslingai orientuoti į pamatuojamus rezultatus, tačiau daugumoje pamokų uždaviniai orientuoti tik į veiklas. Kai kuriose pamokose uždaviniai neskelbti arba jų formuluotės buvo neaiškios mokiniams. Dėl netinkamo uždavinio formulavimo dalyje pamokų nebuvo galimybių pamatuoti individualią mokinių pažangą. Vertintojai pastebi, kad mokymosi uždavinio, orientuoto į pamatuojamą rezultatą, formulavimas yra vienas iš tobulintinų mokyklos veiklos aspektų ir rekomenduoja mokytojams keliant mokymosi uždavinį atsižvelgti į visus jo komponentus: sąlygas (kontekstą), mokinių veiklos rezultatą ir kriterijus, kuriais bus remiamasi vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą.

Pamokos struktūros kokybė priimtina. Dalyje pamokų parinkti ugdymo metodai, priemonės padėjo įgyvendinti pamokos uždavinį, iš dalies atitiko mokinių patirtį, galimybes, amžių. Tinkami metodai kaip veiklos stiprybė nurodyti matematikos 2, 8b kl., karjeros planavimo 11 kl., dailės ir

darbėlių 4 kl., lietuvių kalbos 5, 7 kl., muzikos 5 kl. pamokose. Tik dalyje pamokų stebėtas išmokimas, aiškintasi, ko mokiniai išmoko, ir į tai atsižvelgta koreguojant pamokos struktūrą, veiklas, daliai mokytojų pavyko patikrinti, ką mokiniai išmoko pamokos metu. Išorės vertintojų komanda pastebi, kad ne visada pasinaudota ugdymo metodų įvairove.

Daugelyje stebėtų pamokų užfiksuoti aiškūs tarpusavio susitarimai dėl darbo pamokoje organizavimo, vyravo pagarbūs, orientuoti į veiklą ir susitarimus mokinių bei mokinių ir mokytojų santykiai.

Mokymo kokybė vertinama gerai (žr. 3 lentelę), išskyrus veiklą pagal rodiklius „Mokymosi nuostatos ir būdai“, „Išmokimo stebėjimas“, kurie įvertinti patenkinamai.

Apibendrinti mokymo kokybės vertinimai

3 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
18 pamokų	23 pamokos	22 pamokos	-
29 proc.	37 proc.	34 proc.	-

Dalyje stebėtų pamokų sukurta gera mokymo (-si) aplinka, derintos mokymo priemonės, būdai, metodai, atsižvelgta į mokinių poreikius, mokymosi stilius. Veiksmingai naudoti mokinius aktyvinantys mokymo metodai stebėti lietuvių kalbos 4, 7, 8a, 12 (A) kl., anglų k. 10 kl., fizikos 12 (B) kl., matematikos 4 kl., muzikos 12 kl., karjeros planavimo 11 kl. pamokose ir klasės valandėlėje 8a klasėje. Tačiau daugumoje (65 proc.) stebėtų pamokų vyravo tradiciniai, neaktyvinantys mokinių veiklos mokymo metodai: aiškinimas, demonstravimas, pokalbis, klausimai-atsakymai ir pan. Iš mokymą (-si) aktyvinančių metodų stebėtose pamokose dažniausiai taikytas grupių darbas, tačiau vertintojai pastebi, kad šio metodo strategijos nepakankamai žinomos mokytojams, nėra įvaldytos mokinių: nors mokiniai skirstyti į grupes, tačiau neturėjo darbo grupėje įgūdžių, tik dalis gebėjo dirbti bendradarbiaudami. Apibendrinę pamokų stebėjimo duomenis vertintojai daro išvadą, kad mokymo nuostatos ir būdai yra vienas iš tobulintinų mokyklos veiklos aspektų. Tikėtina, kad orientuoti į mokymą (-si) mokymo metodai, atida mokinių mokymosi stiliams skatintų mokinių bendradarbiavimą, aktyvumą, didintų mokymosi motyvaciją, leistų pajusti mokymosi sėkmę ir ugdytų gebėjimus bei bendrąsias kompetencijas.

Mokymo ir gyvenimo ryšys tinkamas. Daugelyje stebėtų pamokų mokymas sietas su gyvenimu, mokytasi iš artimiausios aplinkos, ugdomoji medžiaga sieta su turima mokinių patirtimi. Veiksmingas mokymo ir gyvenimo ryšys stebėtas lietuvių kalbos 4, 7, 12 (A) kl., matematikos 4, 6b kl., informacinių technologijų 11 kl., fizikos 12 (B) kl. pamokose, jaunųjų literatūros būrelio, karjeros planavimo 11 kl. užsiėmimuose Tinkamas mokymo ir gyvenimo ryšys fiksuotas dailės ir technologijų 2kl., anglų kalbos 10 kl., technologijų 6b kl., muzikos 5 kl., PUG ugdomosios veiklos, informacinių technologijų 8a kl., lietuvių kalbos 2, 1/3 kl., dailės ir darbėlių 4 kl., matematikos 6a kl. pamokose, 8a klasės valandėlėje. Dalyje pamokų (pvz., kūno kultūros 6b kl., lietuvių kalbos 2, 5 kl., dailės ir darbėlių 4 kl., karjeros planavimo 11 kl.) užfiksuotas bendrųjų kompetencijų ugdymas. Vertintojai daro išvadą, kad tinkamas mokymo ir gyvenimo ryšys stebėtose pamokose skatino mokymosi motyvaciją, padėjo įsiminti mokomąją medžiagą ir siekti pažangos.

Mokytojo ir mokinio dialogas stebėtose pamokose vertinamas gerai. Daugelyje pamokų mokytojų aiškinimas buvo suprantamas, įtaigus, logiškas, tikslus ir vaizdus. Tikslingą, mokiniams suprantamą aiškinimą, demonstravimą, pavyzdžių pateikimą vertintojai fiksavo lietuvių kalbos 5, 7, 8a, 12 (A) kl., informacinių technologijų 11 kl., fizikos 12 (B) kl., matematikos 4 kl., muzikos 12 kl. pamokose. Daugumoje pamokų mokytojai informavo mokinius apie pamokos tikslus, uždavinius, aktyviai naudojo vaizdo projektorius, kompiuterius, tai turėjo įtakos ugdymo proceso kokybei. STA teiginiui „Pamokose suprantu ir spėju padaryti tai, ką liepia mokytojai“ pritaria 81,4 proc. mokinių. Vertintojai konstatuoja, kad mokytojo ir mokinio dialogas bei mokymo ir gyvenimo ryšys yra stiprieji veiklos pamokoje aspektai.. Mokytojai ir mokiniai bendradarbiavo mokymo (-si) procese, mokiniams teikta kryptinga pagalba, skatintas jų pasitikėjimas savo jėgomis. Remdamiesi

stebėtomis pamokomis, vertintojai daro išvadą, kad šios mokyklos mokytojo ir mokinio dialogas pamokoje skatina daugumos mokinių pasitikėjimą, aktyvumą, padeda mokytis.

Išmokimo stebėjimas priimtinas. Veiksmingai išmokimas stebėtas, vertinimo informacija fiksuota, ugdymo procesas pagal rezultatus koreguotas lietuvių kalbos 2, 5, 8a kl., matematikos 4, 6a kl., fizikos 12 kl., informacinių technologijų 7 kl. (II gr.) pamokose. Tačiau daugelyje pamokų išmokimas stebėtas nepakankamai kryptingai ir nuosekliai, nesietas su klasės mokinių pasiekimų lygmenimis, pamokos uždaviniu, užduočių bei veiklos vertinimui stigo aiškių, konkrečių kriterijų, nebuvo suplanuotos ir skirtos kontrolinės užduotys kiekvieno mokinio išmokimui patikrinti ar individualiai pažangai fiksuoti, retai grįžta prie mokinių nesuprastų dalykų.

Namų darbai daugelyje pamokų užduoti tikslingai, dažniausiai derėjo su pamokos tema, atitiko mokinių gebėjimus, turimus įgūdžius. Kryptingas namų darbų skyrimas, susietas su pamokos tema ir uždavinio įgyvendinimu, stebėtas lietuvių k. 5, 7, 8a, 12 kl., anglų k. 10 kl., matematikos 6b, 8b kl. pamokose. Labai paveikūs namų darbai skirti ir tikrinti, sieti su naujos pamokos medžiaga lietuvių k. 4 ir 12 (B) kl. pamokose. Tinkami, susieti su pamokos tema namų darbai užduoti anglų k. 4, 8a kl., lietuvių k. 2, 3/4, 6b kl., biologijos 11 kl., matematikos 6a, 7 kl. pamokose. Dalyje stebėtų pamokų (pvz., anglų k. 10 kl., matematikos 6b, 7 kl., rusų k. 6b kl.) namų darbų užduotys diferencijuotos, tačiau daugumoje stebėtų pamokų skirtos visiems mokiniams vienodos.

Mokymosi kokybė gera, išskyrus mokymąsi bendradarbiaujant, kuris vertinamas patenkinamai. Apibendrinti mokymosi kokybės vertinimai pateikti 4 lentelėje.

Apibendrinti mokymosi kokybės vertinimai

4 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
7 pamokos	29 pamokos	27 pamokos	-
11 proc.	46 proc.	43 proc.	-

Daugumą stebėtų pamokų mokiniai lankė gerai, buvo aktyvūs mokymosi proceso dalyviai, stengėsi atlikti mokytojų nurodytas užduotis, jautėsi atsakingi už mokymąsi, gebėjo dirbti savarankiškai. Labai gerą ir gerą mokinių mokymosi kokybę vertintojai stebėjo 57 proc. pamokų. Šiose pamokose mokiniai atidžiai klausė mokytojo aiškinimo, įsitraukė į jiems siūlomą veiklą. Aukštą mokinių motyvacijos lygį, gebėjimą mokytis vertintojai stebėjo muzikos 6a, 12 kl., matematikos 8b kl., lietuvių k. 1/3, 8a, 12 (B) kl., anglų k. 10 kl. pamokose, jaunųjų literatū būrelio užsiėmime. Matematikos 2, 6a, 6b kl., anglų k. 6b kl., muzikos 5 kl., informacinių technologijų 11 kl., fizikos 12 (B) kl., lietuvių kalbos 5 kl., dailės ir darbelių 4 kl., chemijos 10 kl. pamokose dauguma mokinių gebėjo tinkamai pasirinkti užduoties atlikimo būdą ir dirbti savarankiškai, pagirtinas pirmųjų gebėjimas skaityti vaidmenimis (1/3 kl. lietuvių kalba). Mokymosi motyvaciją dauguma mokytojų skatino skirdami savarankiškas užduotis, jas siedami su mokinių turima patirtimi ir žiniomis. Dauguma mokinių mokėjo naudotis mokytojo pagalba, patarimais.

Mokinių bendradarbiavimo įgūdžiai yra vidutiniški. Veiksmingas mokymasis bendradarbiaujant stebėtas lietuvių k. 12 (B) kl., anglų k. 4 kl., muzikos 10 kl. pamokose, klasės valandėlės 8a klasėje, pakankamai kryptingas – lietuvių kalbos 4, 6b kl., matematikos 4, 7 kl., technologijų 6b kl., anglų 6b kl. pamokose. Stebėtų pamokų analizė leidžia daryti išvadą, kad mokiniai dažniausiai mokėsi individualiai, mažai diskutavo, tik dalis mokinių ieškojo bendrų su klasės draugais sprendimų. Tokiu būdu nepakankamai sudarytos sąlygos mokinių atsakomybei už bendrą veiklą, iniciatyvai ir kūrybiškumui. Mokymasis bendradarbiaujant yra vienas iš tobulintinų mokyklos veiklos aspektų. Mokiniai sėkmingiau ugdytusi komandinio darbo gebėjimus, jei mokytojai dažniau sudarytų sąlygas pamokose dirbant įvairaus dydžio grupėse diskutuoti, ieškoti bendrų sprendimų.

Mokymo ir mokymosi diferencijavimas vertinamas patenkinamai, išskyrus veiklą pagal rodiklį „Mokymosi poreikių nustatymas“, kuri vertinama gerai. Iš pokalbių su mokyklos administracija, psichologe ir mokiniais paaiškėjo, kad mokinių mokymosi poreikiai tiriami, gauti rezultatai aptariami klasių vadovų ir mokinių, tyrimų rezultatų duomenys skelbiami elektroniniame

dienyne, kad dėstantys mokytojai galėtų susipažinti su informacija ir ja remdamiesi planuoti ugdymo procesą.

Dalyje stebėtų pamokų (lietuvių k. 1/3, 12 (B) kl., kūno kultūros 6b kl., fizikos 12 (B) kl., matematikos 2, 4 kl., dailės ir darbų 4 kl.) vertintojai fiksavo mokymosi veiklos diferencijavimą. Pakankamai veiksmingas diferencijavimas stebėtas matematikos 7, 11 (B) kl., informacinių technologijų 8a kl., lietuvių k. 6b, 12 (A) kl., anglų k. 4, 6b kl. pamokose. Tačiau daugumoje stebėtų pamokų diferencijavimas netaikytas – visi mokiniai gavo vienodas užduotis, o greičiau jas atlikę nuobodžiavo, laukė, kol darbą baigs klasės draugai.

Vertinimas ugdant yra patenkinamas. Vertinimo ugdant kokybę stebėtose pamokose iliustruoja 5 lentelėje pateikti duomenys.

Vertinimo ugdant kokybės apibendrinti vertinimai

5 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
15 pamokų	21 pamoka	25 pamokos	2 pamokos
24 proc.	33 proc.	40 proc.	3 proc.

Kaip teigiama mokyklos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos apraše, pasibaigus trimestriui, pusmečiui ar mokslo metams klasės mokytojai paskutinę trimestro, pusmečio (mokslo metų) pamoką organizuoja mokymosi pasiekimų ir pažangos įsivertinimą: mokiniai raštu ar žodžiu analizuoja savo mokymąsi, padarytą pažangą, su mokytoju aptaria sėkmes ir nesėkmes, planuoja tolesnį mokymąsi. Iš ilgalaikių planų peržiūros paaiškėjo, kad dauguma mokytojų planus koreguoja, tačiau stebėtose pamokose tik pavieniai mokytojai vertinimo informaciją naudojo tikslingam tolimesniam mokymui planuoti. Veiksmingas vertinimo informacijos panaudojimas ugdymui koreguoti stebėtas lietuvių k. 2 kl., matematikos 4, 6a, 8a, 8b kl., dailės ir darbų 4 kl., informacinių technologijų 7 kl. (II gr.), rusų k. 6b kl. pamokose. Daugumoje stebėtų pamokų mokytojai tik iš dalies ir fragmentiškai naudojo vertinimo metu sukauptą informaciją mokymo (-si) procesui koreguoti.

Vertinimas kaip ugdymas yra patenkinamas. Mokyklos ugdymo plane, Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkoje skelbiami bendri susitarimai dėl mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo. Dalyje stebėtų pamokų pateikti aiškūs vertinimo kriterijai ir jų laikytasi vertinant mokinių žinias ir gebėjimus. Tai pasakytina apie anglų k. 10 kl., lietuvių k. 12 (B) kl., informacinių technologijų 11 kl., karjeros planavimo 11 kl. pamokas. Išorinio vertinimo savaitę pamokose vyravo neformalaus vertinimo būdai: mokiniams dažniau sakyti pagyrimai, padėtinimai, kurie skatino juos pasitikėti savo jėgomis, bet nenurodytos tobulėjimo kryptys, retai išskirtos stipriosios ir silpnosios mokinio gebėjimų pusės. STA rezultatai rodo, kad didesnė dalis mokinių (90,2 proc.) žino, už ką buvo įvertinti, tačiau dalyje stebėtų pamokų vertintojai pasigedo aiškių, tikslų pamokos pradžioje suformuluotų ir su mokiniams aptartų vertinimo kriterijų, todėl darytina išvada, kad taikomus vertinimo būdus ir formas mokiniai supranta iš dalies. Dalyje stebėtų pamokų vertinimo normos taikytos patenkinamai, pamokos uždavinys dažniausiai nesietas su mokinių pažangos matavimu ir pasiekimų vertinimu. Vertintojai pastebėjo, kad dauguma mokyklos mokytojų gerai pažįsta savo mokinius, tačiau formuojamojo vertinimo metu sukaupia informacija nebuvo veiksmingai naudotasi apibendrinant, koreguojant ir planuojant tolimesnį mokinių ugdymą (-si). Tik dalyje pamokų – anglų 8a, 10 kl., matematikos 4, 6b, 7 kl., informacinių technologijų 12 kl., lietuvių kalbos 4, 5, 6b kl., PUG ugdomosios veiklos, fizikos 8b, 12 (B) kl., technologijų 6b kl. – mokiniai tinkamai skatinti įsivertinti. Dalyje pamokų nesistemiškai taikytas kaupiamasis vertinimas.

Vertinimas kaip informavimas yra priimtinas. Iš pokalbių su mokytojais paaiškėjo, kad vyresnių klasių tėvus prisikviesti į mokyklą yra sunku. Tėvų susirinkimuose dalyvauja dauguma 1–4 klasių mokinių tėvų, vyresnių klasių – tik dalis tėvų. Nuo šių mokslo metų mokykla naudoja elektroninio dienyno sistema, tačiau peržiūrėjus pastabų skiltis, paaiškėjo, kad jokia papildoma informacija (kurią elektroninio dienyno tvarkymo nuostatai leidžia įrašyti per savaitę), išskyrus pažymį, apie mokinį tėvams neteikiama. Iš ugdymo įstaigos vertintojams pateiktos informacijos

paaiškėjo, kad soc. remtinų šeimų, kurios ne visada turi prieigą prie interneto, tėvams kiekvieną mėnesį teikiama informacija raštu.

3. PASIEKIMAI

Radviliškio rajono Grinkiškio Jono Poderio vidurinės mokyklos pasiekimai yra geri.

Pažanga mokykloje vertinama gerai, atskirų mokinių pažanga priimtina. Iš pokalbių su mokiniais, jų tėvais, mokytojais, direktoriaus pavaduotoja ugdymui paaiškėjo, kad mokykla domisi mokinių mokymosi rezultatais (klasių vadovai stebi atskirų mokinių mokymosi rezultatus, lankomumą, elgesį, veda signalinius rezultatus, juos aptaria metodinėje grupėje), fiksuoja ir analizuoja mokinių pasiekimus. Mokytojų tarybos posėdžiuose pristatomos pažangumo ir lankomumo suvestinės, tėvų susirinkimuose, klasių valandėlėse aptariami asmeniniai mokinių pasiekimai ir pažanga. Mokykla imasi priemonių, jei pažangumo rezultatai blogėja: kalbama su mokiniais, tėvais, mokytojais, specialistais ieškoma priežasčių ir jų sprendimų būdų.

Išorės vertintojai pastebėjo, kad dalis mokinių pamokų metu gebėjo atlikti užduotis, savarankiškai atsakyti į pateiktus klausimus, išsakyti savo nuomonę, tačiau dalyje pamokų mokytojai skyrė per mažai dėmesio asmeninės pažangos išryškinimui bei aptarimui, mokinių pasiekimai dažniausiai tik iš dalies sieti su pamokos uždaviniu, mokinių sėkmė neapibendrinta. Dėl šių priežasčių liko neaišku, kiek ir ko kiekvienas mokinys išmoko. Dalyje (46 proc.) pamokų tinkamai tikrinta mokinių pažanga ir pasiekimai. Veiksmingas mokinių pasiekimų ir pažangos matavimas fiksuotas lietuvių kalbos 7 kl., matematikos 6a, 8b kl., fizikos 8b kl., informacinių technologijų 7 kl., dailės ir darbų 4 kl., tikybos 6 kl., muzikos 5 kl., technologijų 6b kl. pamokose. Atskirų mokinių pažanga pamokose būtų pastebimesnė, jei pasiekimų matavimas ir vertinimas būtų siejamas su mokymo (-si) uždaviniu. Tai sudarytų galimybių mokytojams laiku nustatyti mokymosi spragas, kas leistų efektyviai koreguoti mokymo (-si) procesą ir tokiu būdu gerinti mokymo (-si) pasiekimus. Apibendrinti šios temos vertinimo rezultatai pateikti 6 lentelėje.

Mokymosi pasiekimų pamokoje vertinimai

6 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
4 pamokos 6 proc.	25 pamokos 40 proc.	33 pamokos 52 proc.	1 pamoka 2 proc.

Iš pateiktos lentelės duomenų matyti, kad daugiau nei pusėje stebėtų pamokų vertintojai fiksavo patenkinamus mokinių pasiekimus lyginant juos su išsikeltu pamokos uždaviniu.

Mokykloje sudaromos vienodos sąlygos klasių mokinių gebėjimams ugdytis, teikiama pagalba mokiniams iš nepalankios socialinės-kultūrinės aplinkos. Neformaliojo švietimo užsiėmimuose, įvairiuose konkursuose, olimpiadose, mokyklos ir vietos bendruomenės renginiuose kuriama palanki ugdymosi aplinka visų mokinių gebėjimams, galimybėms, poreikiams reikštis. Dauguma olimpiadose, konkursuose, projektuose dalyvavusių mokinių laimi prizines vietas, tampa laureatais.

Mokyklos mokymosi pasiekimai vertinami gerai, kiti pasiekimai – labai gerai.

Akademiniai mokinių pasiekimai fiksuojami ir analizuojami sistemingai (analizuojami mokyklos, atskirų klasių trimestrų, pusmečių, metinių pasiekimų rezultatai ir daroma pažanga). Remiantis mokyklos dokumentais ir pokalbiais galima teigti, kad per pastaruosius dvejus metus mokinių pažangumas beveik nesikeitė. 2012–2013 m. m. I trimestro beveik visų mokinių pasiekimai buvo patenkinami. Analizuojant mokyklos dokumentus paaiškėjo, kad pastaruosius dvejus metus visi dešimtukai įgijo pagrindinį išsilavinimą, visi išlaikė pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimą. Daugumos 5–12 kl. mokinių mokymosi pasiekimai patenkinami. 2012 m. valstybinius brandos egzaminus išlaikė 98,9 proc. abiturientų (2011 m. – 91,3 proc., 2010 m. – 95,1 proc.); daugumos mokinių valstybinių brandos egzaminų įvertinimai – 1–49 balai. 2012 m. 25 proc. abiturientų valstybinius egzaminus išlaikė labai gerai (2011 m. tokių mokinių buvo 15,2 proc., 2010 m. – 29,5 proc.). 2012 m., lyginant su 2011 m., valstybinių brandos egzaminų rezultatai aukštesni.

Mokykla kryptingai ir sėkmingai dalyvauja įvairiose rajono, respublikos olimpiadose, projektuose, konkursuose. Mokinių pasiekimai įvertinti diplomais, pagyrimo raštais, prizinėmis vietomis, kelionėmis į užsienį. Mokytojų patirtis ir turimos kompetencijos padeda mokiniams pasiekti gerų šios veiklos rezultatų. Lietuvių kalbos, istorijos mokytojų ruošti mokiniai kasmet tampa rajono Jaunųjų filologų konkursų laureatais ir šio konkurso respublikinio turo prizininkais, istorijos konkursų laimėtojais. Sėkmingai dalyvaujama ir prizinės vietos laimimos 5–12 kl. įvairių dalykų (lietuvių k., istorijos, anglų k., matematikos, fizikos, biologijos, chemijos, informacinių technologijų, geografijos) rajono olimpiadose. Radviliškio rajono olimpinio festivalio tinklinio, rankinio, kvadrato, svarsčių kilnojimo, bėgimo varžybose dvejus metus iš eilės pelnytos 2–3 vietos. Dvejus metus iš eilės 6 kl. mokinė dalyvavo respublikos projekte „Lietuvos tūkstantmečio vaikai“, 11–12 kl. mokinių komanda rajono viktorinoje „Broliai partizanų keliais“ užėmė pirmą vietą ir laimėjo Algirdo Saudargo įsteigtą prizą – kelionę į Europos Parlamentą Strasbūre. 10–12 kl. mokiniai rajono konkurse „Lietuvos laisvės kovų istorijos keliais jaunomis jėgomis, lūpomis ir širdimis“ laimėjo pirmą vietą ir kelionę į Briuselį. Gerų rezultatų pasiekta Lietuvos moksleivių matematikos, gimtosios kalbos ir literatūros olimpiadose, zoniniame matematikos uždavinių sprendimo, tarptautiniuose matematikos „Kengūros“, informacinių technologijų „Bebras“ konkursuose, nacionalinėje mokinių ir jaunimo kraštotyros ekspedicijoje, respublikiniame kompiuterinių piešinių konkurse „Mano svajonė“ (pelnyti auksiniai, sidabriniai, bronziniai diplomai). Sėkmingai dalyvauta rajoniniuose jaunųjų vertėjų (anglų k.), informacinių technologijų, rašinių, meninio skaitymo, „Žyniuko“ konkursuose, konferencijose, festivaliuose, parodose, tarptautiniame projekte „Zipio draugai“ ir „Įveikiame kartu“ programoje. Respublikiniame konkurse „Ką žinai apie Lietuvos kariuomenę“, tarptautiniame konkurse „UNICUM 2010–2011“, Lietuvos jaunųjų matematikų mokykloje dalyviams įteikta padėka, sertifikatas, baigimo pažymėjimas. 2010–2011 m. m. mokyklos mergaičių ansambliui už dalyvavimą šventėje „Giesmių pynė Marijai“ Šiaulių vyskupijoje įteikta padėka. Pradinių klasių mokiniai aktyviai prisijungė prie Lietuvos Respublikos Prezidentės inicijuotos akcijos „Knygų Kalėdos“, buvo pakviesti į prezidentūroje organizuotą renginį. Pakalbių metu išsiaiškinta, kad mokiniai dalyvauja mokyklos savivaldoje, inicijuoja įvairias veiklas (renginius, akcijas), atstovauja mokinių interesus mokykloje. Mokinių pasiekimai olimpiadose, konkursuose, projektuose fiksuojami ir skelbiami mokyklos interneto svetainėje, skelbimų lentose. Vertintojai daro išvadą, kad kryptingas dalyvavimas olimpiadose, projektuose, konkursuose garsina mokyklos vardą, skatina bendruomenės pasididžiavimo mokykla ir tapatumo jausmą, todėl šis veiklos aspektas yra mokyklos stiprybė.

Dauguma (81,8 proc.) 2011 m. mokyklą baigusių abiturientų tęsia mokymąsi universitetuose, kolegijose. Tolesne mokinių veikla domisi klasių vadovai, vyksta klasių susitikimai, buvę mokiniai kviečiami į mokyklos renginius. Iš pokalbio su pavaduotoja, mokytojais paaiškėjo, kad dalis buvusių mokinių, pasirinkusių pedagogines specialybes, grįžta į mokyklą, atlikti profesinės praktikos. Trečdalis mokytojų – buvę šios mokyklos mokiniai. Kalbėdamiesi su mokyklos vadovais, analizuodami dokumentus vertintojai pastebėjo, kad tolesnis ugdytinių mokymosi stebėjimas nėra sistemingai analizuojamas: dažniausiai apsiribojama duomenų, kur mokiniai įstojo mokytis, rinkimu, pavieniais susitikimais mokyklos renginiuose.

4. PAGALBA MOKINIUI

Mokyklos pagalba mokiniui vertinama gerai, išskyrus tėvų pedagoginį švietimą, kuris yra priimtinas.

Rūpinimasis mokiniiais geras. Bendroji rūpinimasi mokiniiais politika tinkama. Mokykloje sudarytos sąlygos mokinių tobulėjimui, jų saviraiškai bei bendruomeniškumo jausmo formavimui, užtikrinamas mokinių saugumas. Daugumai bendruomenės narių gerai žinomi ir suprantami susitarimai dėl pagalbos mokiniams. Mokykloje sukurta ir taikoma lankomumo tvarka, atliekama paveiki lankomumo apskaita. STA duomenimis, 92 proc. mokinių teigia, kad jaučiasi saugūs visoje mokykloje, 78 proc. mokinių tėvų įsitikinę, kad jų vaikai mokykloje yra saugūs, jų niekas neskriaudžia ir nežemina. STA duomenimis, 90 proc. mokinių žino į ką kreiptis, kas jiems gali

konkrečiu atveju padėti mokykloje, jeigu jie turės rūpestį ar problemų. Šiuos faktus patvirtino pokalbiai su mokiniais: nustatyta, kad dauguma mokinių žino apie mokykloje teikiamą pagalbą, kilus problemoms jie pirmiausia kreipiasi į klasės vadovą, po to – į socialinę pedagogę, mokyklos administraciją. Klasių valandėlėse dalyvauja socialinė pedagogė, psichologė, visuomenės sveikatos priežiūros specialistė. Žalingų įpročių, nusikaltimų prevencija sistemingai vykdoma klasių valandėlių, akcijų metu. STA duomenimis, 76 proc. mokinių teigia, jog mokyklos priemonės prieš rūkymą yra veiksmingos, 83 proc. tėvų mano, jog mokykla daro viską, kad mokiniai nepradėtų gerti, rūkyti, vartoti narkotikus. 77 proc. mokinių, gyvenančių toliau negu trys kilometrai, yra pavežami, pavėžėjimas, tėvų nuomone, gerai organizuotas. Personalas pakankamai atsakingai žiūri į mokinį, yra pasidalijęs pareigomis, tinkamai teikia pagalbą ir suvokia savo atsakomybę. Pertraukų metu koridoriuose, valgykloje, kieme budi mokytojai, 8–12 klasių mokiniai. Mokykloje pagalbą teikia visi specialistai: socialinė pedagogė, psichologė, specialioji pedagogė, logopedė, dirba mokytojo padėjėja. Iš pokalbio su pavaduotoja ugdymui, laikinai pavaduojančia direktorių, Vaiko gerovės komisijos nariais pastebėta, jog Vaiko gerovės komisijos komandinis darbas yra pakankamai kryptingas. Specialistų taikomos pagalbos mokiniui priemonės įvairios, pakankamai tiksingos ir derančios tarpusavyje. Tai įrodo organizuojami renginiai ir vykdomos priemonės: realizuojama mokyklos nelankymo prevencijos programa ir tarptautinė prevencinė programa „Zipio draugai“, „Įveikiame kartu“ (priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokiniams), vykdomas projektas „Mes prieš smurtą“, organizuojama sveikatingumo diena, dalyvaujama nacionaliniame konkurse „Blaivi klasė“, rajoninėse konferencijose „Aukime sveiki ir saugūs“, „Sveika mityba – sveikas žmogus“, šalies akcijose „Savaitė be patyčių“, „Darom 2012“, „Tolerancijos diena“, akcijoje, skirtoje tarptautinei nerūkymo dienai paminėti. Mokykloje nustatytas trijų mėnesių adaptacijos laikotarpis penktų klasių mokiniams, kurio metu nerašomi nepatenkinami pažymiai. Naujai atvykusiems mokiniams skiriamas dviejų savaitių adaptacijos laikotarpis, kurio metu taikomas kaupiamasis vertinimas. Vertintojai nustatė, kad bendroji rūpinimosi mokiniais politika paveiki ir yra vienas stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.

Mokinių asmenybės ir socialinė raida pakankamai kryptinga. Per pamokas, neformaliojo švietimo veikloje siekiama ugdyti vertybines nuostatas, pasitikėjimą savimi, pagarbą, toleranciją, sudaromos tinkamos sąlygos mokinių saviraiškai. STA duomenimis, 72 proc. tėvų pritaria teiginiui, kad vaikas po pamokų mokykloje randa užtektinai įdomios veiklos ir užsiėmimų. Tam pritaria ir mokiniai, kurių net 76 proc. teigia, kad mokykloje yra daug įdomių būrelių ir popamokinės veiklos. Ugdymo plano bendrosiose nuostatose apibrėžta, kad mokykla sudaro galimybių kiekvienam mokiniui susikurti vertybių sistemą ir pasiekti asmeninę brandą. Mokiniai save realizuoja sportinėje, meninėje veikloje, konkursuose, olimpiadose. Iš pokalbio su Vaiko gerovės komisija paaiškėjo, jog, skatindama pageidaujamą elgesį, mokykla kas dvejus metus mokinių iniciatyva organizuoja nominacijų šventę „Žydėjimo šviesa“. Mokiniai renka pavyzdgingiausius, pasiekusius laimėjimų mokyklos mokinius. Taip pat už gerus mokslo, neformaliojo švietimo rezultatus mokiniai skatinami padėkų raštais, išvykomis, jų laimėjimai skelbiami mokyklos tinklalapyje. Mokinių asmenybės ir socialinė raida aktualizuota daugumoje stebėtų pamokų, dauguma mokinių drąsiai reiškė savo nuomonę, nebijojo klausti. Vertintojai pastebėjo, kad mokiniai jaučia atsakomybę už mokymąsi, pasitiki savo jėgomis. Šiuo aspektu išsiskyrė lietuvių k. 4, 7, 8a, 12B kl., anglų k. 6b, 10 kl., matematikos 2, 7 kl., muzikos 12 kl., biologijos 12A kl., karjeros planavimo 11 kl. pamokos. Daugumoje pamokų mokytojai džiaugėsi gera mokinių savijauta, linkėjo sėkmės, dėkojo už pastangas, kas padėjo kurti emociškai bei psichologiškai saugią mokymo (-si) aplinką. Pokalbių metu paaiškėjo, kad dauguma bendruomenės narių mokykloje jaučiasi saugūs, dauguma mokytojų geranoriškai atsižvelgia į gaunamą informaciją apie ugdytinių saugumą, emocinius ir socialinius poreikius.

Pedagoginė, psichologinė ir socialinė pagalba vertinama gerai.

Mokyklos, klasių vadovai, pagalbą teikiantys specialistai pažįsta mokinius, jų šeimas, gyvenamąją aplinką. Pokalbiuose mokiniai teigė, kad yra patenkinti mokytojų teikiama pagalba. STA duomenimis, 85,5 proc. mokinių pritaria teiginiui „Jeigu nesuprantu temos, visuomet galiu klausti mokytojų, nueiti į konsultacijas“, 86,4 proc. tėvų pripažįsta, kad jei vaikas ko nors

nesupranta, visada gali klausti pamokų ir konsultacijų metu, tačiau tam labiau pritaria mokykla besidomintys tėvai. 88,5 proc. tėvų mano, kad mokykla suteikia pakankamai informacijos apie specialistų (psichologo, socialinio pedagogo, specialiojo pedagogo) pagalbą, kuria gali pasinaudoti vaikas. 84 proc. STA tyrime dalyvavusių tėvų (atsakiusių tuo atveju, jei vaikas turi mokymosi sunkumų ar fizinę negalią) yra patenkinti pagalba, kurią mokykla teikia vaikui mokantis. Daugumoje stebėtų pamokų (60 proc.) mokytojai konsultavo mokinius, buvo sukurta mokymui (-si) palanki aplinka, tačiau dalyje pamokų trūko darbo diferencijavimo, individualizavimo pagal mokinių poreikius, mokymosi stilius. Daugumoje stebėtų pamokų mokytojai patys teikė veiksmingas konsultacijas, matė kiekvieną mokinį. Šiuo aspektu išsiskyrė stebėtos lietuvių k. 4, 1/3, 5, 6b, 7 kl., anglų k. 5, 10 kl., geografijos 6b kl., kūno kultūros 6b kl., matematikos 6a, 8b kl., dailės 9 kl., informacinių technologijų 11 kl., technologijų 6b kl, dailės ir technologijų 2, 4 kl. pamokos. Tinkamos diferencijuotos užduotys pagal poreikius skirtos lietuvių k. 1/3, 3/4, 4, 6b, 12B kl, anglų k. 4, 8a, 10 kl., rusų k, 7 kl. (II gr.), matematikos 2, 4, 8a, 8b, 11B kl., fizikos 12B kl., muzikos 5 kl. pamokose. Pagal turinio apimtį užduotys diferencijuotos matematikos 7 kl., istorijos 7 kl., lietuvių k. 12A kl., anglų k. 10 kl. pamokose. Veiksmingai derintas individualus ir visos klasės darbas daugumoje pamokų, ypač šiuo aspektu išsiskyrė lietuvių k. 1/3, 7, 8a kl., anglų k. 4, 10 kl., kūno kultūros 8a kl. pamokose. Dalyje stebėtų pamokų mokytojai skatino veiksmingą mokinių, dirbusių poroje arba padėjusių draugams suvokti mokymo medžiagą, pagalbą. Šiuo aspektu išsiskyrė lietuvių k. 4, 1/3, 7, 8a kl., matematikos 7, 8a kl., anglų k. 6b, kūno kultūros 6b kl., technologijų 6b kl., informacinių technologijų 11 kl. pamokos. Apibendrinti šios temos vertinimo rezultatai pateikti 7 lentelėje.

Apibendrinti pagalbos mokiniams pamokoje vertinimai

7 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
14 pamokų	24 pamokos	24 pamokos	1 pamoka
22,2 proc.	38,1 proc.	38,1 proc.	1,6 proc.

Vertintojai daro išvadą, kad mokytojai, pagalbą teikiantys specialistai teikia pakankamai veiksmingą pagalbą pamokų metu.

Mokykloje pakankamai kryptingai teikiama psichologinė pagalba. Iš pokalbio su psichologe paaiškėjo, kad mokiniams išskylančios problemos dažniausiai sprendžiamos sutartinai bendradarbiaujant su socialine pedagoge, specialiąja pedagoge, klasių vadovais, dalykų mokytojais, tėvais. Psichologė įvertina mokinio psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, dirba profesinio švietimo grupėje, atlieka pirminį specialiųjų poreikių turinčių mokinių tyrimą, organizuoja apklausas apie mokinių emocinę savijautą, priešmokyklinės ugdymo grupės vaikų nuotaikos ir kognityvinės brandos vertinimą, stebi pirmokų ir penktokų adaptaciją, rengia informacinius lankstinukus apie bendravimą ir patyčias, konsultuoja pavienius mokinius, tėvus, mokytojus. Gautus apklausų rezultatus specialistė apibendrina, pristato mokytojams, rengia rekomendacijas. Kiekvienais metais ji aplanko visų klasių mokinius, veda tikslines klasių valandėles (apie rūkymo ir alkoholio žalą 6–7 kl. mokiniams, apie šeimos vertybes – 9 kl., apie karjerą – 10 kl.), sausio mėn. su dvyliktokais kalbasi apie stresą, atlieka mokinių streso lygio įvertinimą. Vertinimo metu stebėta 8a kl. mokinių klasės valandėlė apie interneto naudą ir žalą, kurios metu psichologė suteikė naudingos informacijos bei organizavo tikslingą, motyvuojančią mokinių veiklą. Mokykloje teikiama psichologinė pagalba vyksta sistemingai, sudarytos sąlygos prireikus ją gauti.

Mokykloje gera socialinė pagalba. Ugdymo įstaiga gerai žino savo mokinių socialinį kontekstą ir skiria pakankamai dėmesio iškilusių problemų sprendimui, bendradarbiaujama su socialiniais partneriais (Radviliškio rajono socialinės paramos centru, Vaikų teisių apsaugos tarnyba, policijos darbuotojais). Mokyklos pirminėje informacijoje teigiama, kad mokinių socialinė-ekonominė padėtis vidutinė. Socialinė pagalba (pamokų metu ir po pamokų) vykdoma iš anksto suplanavus šiomis kryptimis: konsultavimas, tyrimų organizavimas, socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas, elgesio korekcija, prevencija. Iš pokalbių su socialine pedagoge, Vaiko gerovės

komisijos nariais pastebėta, kad smurto ir patyčių atvejai mokykloje reti, nes sukurta nepakanti smurtui atmosfera, pakankamai veiksmingai vykdomos prevencinės akcijos: „Savaitė be patyčių“, „Draugiškumas – smurto priešas“, „Gegužė – mėnuo be smurto prieš vaikus“, organizuojama dieninė stovykla „Gera ir įdomu būti kartu“. Vertinimo mokykloje metu stebėta tikslinga socialinių įgūdžių ugdymo prieš patyčias veikla 7 klasės mokiniams. Pamoka vyko bibliotekoje, joje tinkamai naudotos IKT, diskutuota su mokiniais. Vertinimo metu socialinės bei asmeninės kompetencijų ugdymas išryškėjo stebėtose muzikos 6a, 12 kl., dailės 9 kl., karjeros planavimo 11 kl. pamokose. Išorės vertintojai daro išvadą, kad pagalba mokantis, psichologinė ir socialinė pagalba yra paveikios, nes daro įtaką mokinių ugdymo(-si) kokybei, užtikrina saugumą ir mokymuisi reikalingas sąlygas.

Specialiųjų poreikių mokinių ugdymas geras. Mokykloje specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymas vykdomas visiškos integracijos forma. Iš pokalbių su Vaiko gerovės komisijos nariais išsiaiškinta, kad veiksmingą pagalbą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams teikia švietimo pagalbos specialistės: specialioji pedagogė, psichologė, socialinė pedagogė, mokytojo padėjėja. Logopedės pagalba piimtina. Specialistės glaudžiai bendradarbiauja su dalykų mokytojais, klasių vadovais, tėvais, teikia efektyvią pagalbą, sudarant ugdymo programas, konsultuojant mokytojus, tėvus. Iš pokalbių su Vaiko gerovės komisijos nariais pastebėta, kad tėvai noriai atvyksta į organizuojamus specialiųjų ugdymo poreikių turinčių mokinių tėvų visuotinius susirinkimus. Vaiko gerovės komisijoje yra aptariami mokinių trimestrų, metiniai pasiekimai. Specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniai sėkmingai dalyvauja klasių, mokyklos renginiuose. 2012 metais rugsėjo mėnesį mokykloje buvo suorganizuota pagal individualizuotą programą besimokančio 9 klasės mokinio personalinė piešinių paroda, specialiųjų poreikių mokiniai lankėsi Pakiršinio amatų centre. STA duomenimis, 84 proc. tėvų yra patenkinti pagalba, kurią mokykla teikia vaikui jam mokantis (šiam teiginiui daugiau pritaria 1–4 klasių, mažiau – 9–12 kl. mokinių tėvai) ir 84 proc. tėvų pritaria, kad mokykla suteikia pakankamai informacijos apie specialistų pagalbą. STA duomenimis, 56,9 proc. mokinių teigia, kad pamokose mokytojai dažnai duoda skirtingas užduotis gerai ir silpnai besimokantiems mokiniams. Daugumoje stebėtų pamokų vertintojai užfiksavo tinkamą pagalbą specialiųjų poreikių turintiems mokiniams. Šiuo aspektu išsiskyrė anglų k. 4, 6b, 10 kl., matematikos 2, 4, 6a, 7 kl., lietuvių k. 4 kl., muzikos 5 kl., dailės ir technologijų 4 kl. pamokos.

Gabių mokinių ugdymas geras. Pokalbiuose su Vaiko gerovės komisija, Metodine taryba, pastebėta, jog atpažįstant gabų mokinį dažniausiai remiamasi kontrolinių darbų, testų, mokymosi įvertinimų rezultatais. Vertinant gabius mokinius, keliami aukštesni reikalavimai, tačiau ši praktika pastebėta tik dalyje pamokų. STA duomenimis, 60 proc. mokinių teigia, kad mokytojai pamokose dažnai duoda skirtingas užduotis gerai ir silpnai besimokantiems mokiniams. Mokyklos ugdymo plane numatyti dalykų moduliai darbui su gabiais mokiniais (lietuvių, rusų, anglų kalbų, matematikos 5–8 kl.; lietuvių k., matematikos 9–10 kl.). Mokiniai kasmet dalyvauja mokyklos, rajono bei šalies olimpiadose, konkursuose, tačiau gabių mokinių ugdymo sistema dar tik kuriama, jos įgyvendinimo priemonės numatytos 2012–2014 metų mokyklos strateginiame plane. Rusų k. 7 kl. (II gr.), fizikos 12B kl., anglų k. 8a kl., matematikos 2, 8a, 8b kl., lietuvių k. 3/4, 4, 6b kl. pagal gabių mokinių poreikius pritaikytas ugdymo turinys, veiklos, padėjusios mokiniams siekti aukštesnio lygmens. Informacinių technologijų 11 kl., technologijų 6b kl., matematikos 8a kl. pamokose skatinta gabiųjų mokinių parama kitiems mokiniams. Mokinių pasiekimai viešinami mokyklos stenduose, mokyklos tinklalapyje.

Pagalba planuojant karjerą vertinama gerai, ji vykdoma pagal profesinio informavimo taško veiklos planą, patvirtintą mokyklos direktoriaus įsakymu. Ugdymas karjerai organizuojamas ugdymo proceso dienomis, skirtomis kultūrinei, meninei, pažintinei veiklai, klasių valandėlių metu, o 11 klasės mokiniams karjeros planavimas siūlomas kaip pasirenkamas dalykas. Pagalba renkantis mokymosi kryptį ir mokyklą vertinama gerai. Mokykla tinkamais būdais (konsultuodama, informuodama) supažindina mokinius ir jų tėvus apie tolimesnio mokymosi galimybes kitose rajono, šalies mokyklose. Iš pokalbių su mokiniais paaiškėjo, kad pasirinkti modulius, pasirenkamuosius dalykus dažniausiai padeda mokytojai, klasių vadovai, iš dalies tėvai. Metodinės

tarybos nariai teigė, kad rūpindamiesi sėkmingu tolesniu mokinių mokymusi, aptaria modulių ir pasirenkamųjų dalykų pasiūlą. Individualius ugdymo planus mokiniai sudaro konsultuodamiesi su direktoriaus pavaduotoja ugdymui, klasės vadovu, psichologu, rečiau – pasitardami su tėvais.

Mokyklos pirminėje informacijoje teigiama, kad sėkmingam mokinių tolimesniam mokymuisi sąlygas sudaro tikslingas mokinių konsultavimas, atsižvelgiant į jų poreikius bei mokymosi pasiekimus.

Profesinis švietimas tinkamas. Iš pokalbių su socialine pedagoge, psichologe, dokumentų analizės, stebėjimo išorės vertintojai nustatė, kad profesinis švietimas tinkamai vykdomas ir pamokinėje, ir neformalioje veikloje. Mokiniai su profesijomis susipažįsta pasaulio pažinimo, etikos, dailės ir technologijų pamokose, klasių valandėlių, neformaliojo švietimo užsiėmimų metu. Ugdymo plane numatyta neformaliojo švietimo veikla socialinėms, profesinėms kompetencijoms ugdyti: profesinis informavimas (12 kl.), jaunųjų korespondentų būrelis (9–12 kl.). Už profesinį švietimą atsakinga socialinė pedagogė, jai padeda psichologė, klasių vadovai. Mokykloje įkurtas profesinio informavimo PIT, tačiau jis nėra akredituotas. PIT kabinete sukaupti leidiniai, kompaktiniuose diskuose yra video medžiagos apie kiekvieno miesto aukštąsias, profesines mokymosi įstaigas, apie profesijos pasirinkimą pakanka informacijos mokyklos tinklapyje. Su karjeros planavimu susijusi medžiaga nuolat atnaujinama. Socialinė pedagogė dalyvavo profesinio informavimo B metodikos mokymuose, todėl mokykla profesinio informavimo kabinetui gavo 3 kompiuterius, spausdintuvą, skenerį. Profesiniam informavimui skirtos lėšos tinkamai panaudojamos organizuojant mokinių išvykas į Radviliškio Darbo biržą ir Vilniaus LITEXPO parodą, mokykloje organizuojami susitikimai su ją baigusiais mokiniais. Kasmet mokykloje organizuojama profesinio švietimo diena 6–9 ir 11 klasių mokiniams. Kiekvieną pavasarį mokyklos psichologė atlieka Hollando savęs pažinimo ir profesinio kryptingumo nustatymo testą 10, 11 klasių mokiniams, lapkričio mėn. apklausiant mokinius analizuojamas profesinio informavimo veiksmingumas. 2010–2011 m. m. mokykloje atlikto tyrimo duomenimis nustatyta, kad 60 proc. 11–12 klasių mokinių žino, kur studijuos baigę mokyklą, 75 proc. tėvų domisi vaikų karjeros planavimu. Socialinė pedagogė bendradarbiauja su klasių vadovais, padeda organizuoti klasių valandėles apie profesijas, jų pasirinkimo galimybes. Mokyklos biblioteka vykdo mokinių profesinį informavimą, bendradarbiaujama su Radviliškio Darbo birža ir mokykloje veikiančiu PIT. Skaitykloje esančiame Darbo biržos stende nuolat atnaujinama informacija apie paklausias specialybes, lentynėlėje išdėstyta literatūra apie stojimo sąlygas į aukštąsias, profesines mokyklas. Mokyklos veiklos įsivertinimo išvadose 88 proc. mokinių teigia, kad profesinis švietimas mokykloje vykdomas tinkamai. Išorės vertintojai daro išvadą, kad gerai organizuotas profesinis švietimas ir lanksti pagalba renkantis mokyklą padeda mokiniams sėkmingai pasirinkti savo kelią bei atsakingai planuoti profesinę karjerą.

Tėvų pedagoginis švietimas priimtinas. Tėvų pagalba mokantis patenkinama. Iš pokalbių su direktoriaus pavaduotoja ugdymui, laikinai pavaduojančia direktorių, mokinių tėvais, mokiniais išorės vertintojai daro išvadą, kad mokykloje pakankamai kryptingai siekiama, kad tėvai nuosekliai domėtųsi mokinių pažanga ir pasiekimais, karjeros planavimu. Taikomi įvairūs bendravimo ir bendradarbiavimo su tėvais būdai: organizuojami klasių ir visuotiniai tėvų susirinkimai, individualūs pokalbiai pasikvietus tėvus į mokyklą bei telefonu, individualios konsultacijos su specialistais, dalykų mokytojais. Tačiau į susirinkimus daugiau atvyksta pradinių klasių mokinių tėvai, gausiau tėvai dalyvauja mokyklos organizuojamuose renginiuose. Tėvai informacijos apie savo vaikų pasiekimus, pažangą randa el. dienyne, kurio įdiegimą vertina labai palankiai. Iš pokalbių su tėvais, Mokyklos taryba išorės vertintojai išsiaiškino, jog dalis tėvų įsitraukia į mokyklos gyvenimą: dalyvauja mokyklos veiklos planavimo procesuose, strateginio plano aptarime, materialinės bazės turtinime, įvairiuose renginiuose. Kiekviena klasė renka tėvų komitetą, kuris padeda spręsti įvairius klasės bendruomenės gyvenimo klausimus, mokyklos veiklos problemas. Iš pokalbių su tėvais paaiškėjo, kad su jais tartasi dėl elektroninio dienyno įdiegimo, tėvai pritarė, kad mokiniai mokykloje dėvėtų uniformą, kad 2 proc. gyventojų pajamų mokestis būtų panaudotas kabinetų langų žaliuzėms įsigyti. STA duomenimis, didžioji dauguma tėvų (96 proc.) pritaria, jog mokykloje pakanka informacijos apie vaiko mokymą (-si) ir elgesį, 95 proc. patenkinti

susirinkimais, kurie naudingi ir įdomūs (tam labiau pritaria 1–4 klasių mokinių ir aktyviai besidomintys mokyklos gyvenimu tėvai). Atsižvelgiant į tai, kad tik dalis tėvų tinkamai ir aktyviai domisi savo vaikų ugdymu (-si) bei mokyklos gyvenimu, 2012–2014 metų strateginiame plane vienu iš tikslų numatytas veiksmingos pagalbos mokiniams ir jų tėvams teikimas, siekiant geresnio tėvų informavimo ir susidomėjimo mokinių ugdymu, stiprios ir aktyvios klasių tėvų komitetų bei Mokyklos tarybos veiklos.

Mokykloje vykdomas tėvų pedagoginis ir psichologinis švietimas yra pakankamai sistemingas ir tinkamas, vykdomas pagal mokykloje patvirtintą tėvų pedagoginio švietimo programą. Tėvams aktualiomis temomis pranešimus skaito pakviesti lektoriai: gydytojai, policijos darbuotojai, psichologai. Mokyklos psichologė veda paskaitas tėvams: „Vaiko pasaulis“ (1–4 kl. apie savigarbą ir pasitikėjimą, vertybių ugdymą, auklėjimo stilius), apie paauglystę, psichologinį ir socialinį vaiko vystymąsi (vyresnių klasių mokinių tėvams). Tėvai labai gerai atsiliepė apie 2011 m. pavasarį Vaiko gerovės komisijos iniciatyva suorganizuotą respublikinę konferenciją „Šeima – gyvenimo pamatas“. Mokykla kaip savo veiklos silpnybę išskiria vyresnių klasių mokinių tėvų fragmentišką bendravimą, todėl ugdymo įstaigai vertėtų patobulinti ir praturtinti bendravimo su vyresnių klasių mokinių tėvais būdus ir formas. Išorės vertintojai daro išvadą, kad mokykla taiko priimtinus bendravimo ir bendradarbiavimo su tėvais būdus, padėdama vaikams mokytis vykdo kryptingą pedagoginį, psichologinį tėvų švietimą.

5. MOKYKLOS STRATEGINIS VALDYMAS

Radviliškio rajono Grinkiškio Jono Poderio vidurinės mokyklos strateginis valdymas vertinamas gerai. Mokyklos strategija yra tinkama, išskyrus planų kokybę ir dermę, kurios vertinamos priimtinais. Mokyklos bendruomenė turi pakankamai aiškia, visiems suprantamą savo veiklos viziją bei misiją. Mokyklos dokumentuose, pokalbiuose su bendruomenės nariais akcentuota ugdymo įstaigos vizija – įstaiga, ugdanti integralią, iniciatyvią, kūrybišką, plačios kultūrinės orientacijos asmenybę, atsakingai ir solidariai kuriančią savo, valstybės ir pasaulio ateitį. Tikslai ir uždaviniai aktualūs mokyklai, dera su šios ugdymo institucijos vertybinėmis nuostatomis ir tradicijomis, patirtimi ir realiomis jų įgyvendinimo galimybėmis. Visi bendruomenės nariai ir svečiai turi galimybių susipažinti su mokyklos deklaruojamomis vertybėmis, vizija ir misija mokyklos tinklalapyje, mokytojų kambario stenduose.

Mokyklos planavimo procedūros pakankamai kryptingos. Planuojant mokyklos veiklą bendradarbiaujama mokyklos vadovų, darbo grupių lygmeniu, įvertinami bendruomenės narių pasiūlymai ir idėjos. Iš pokalbių su mokyklos direktoriaus pavaduotoja ugdymui, laikinai pavaduojančia direktorių, mokytojais, savivaldos institucijų atstovais išorės vertintojai nustatė, kad, kuriant mokyklos strateginį, metinį veiklos planus, nustatant tikslus bei prioritetus, planuojant ir įgyvendinant bei įsivertinant mokyklos veiklą, stengiamasi įtraukti daugumą mokyklos mokytojų, laikomasi viešumo, bendravimo ir bendradarbiavimo principų. Mokinių, tėvų dalyvavimas planuojant mokyklos veiklą patenkinamas. Mokyklos strateginio, metinių veiklos planų projektai aptariami Mokyklos, Mokytojų tarybos posėdžiuose, pristatomi mokinių tėvams per visuotinius susirinkimus.

Mokyklos veiklos programos tikslams nekeliami pamatuojami uždaviniai, veiklos turinyje nenurodomi sėkmės kriterijai bei laukiami rezultatai, todėl planuojamos priemonės ne visuomet visapusiškai atskleidžia ugdymo įstaigos siekiamų tikslų įgyvendinimą. Iš pokalbių su mokyklos administracija paaiškėjo, kad rengiant metinius mokyklos veiklos planavimo dokumentus remtasi įsivertinimo duomenimis, tačiau po įsivertinimo proceso tobulinimui pasirinkti mokyklos veiklos aspektai programoje atsispindi tik iš dalies. Konkrečių, pamatuojamų uždavinių formulavimas mokyklos tikslams pasiekti leistų mokyklai pamatuoti veiklos planavimo dokumentų veiksmingumą ir darytų didesnę įtaką pokyčiams. Planuojant refleksiją, tarpinį veiklų kokybės ir poveikio vertinimą, veiksmingiau vykdant mokyklos įsivertinimą, tikėtina, gerėtų planų ir programų dermę, būtų daroma didesnė įtaka mokyklos raidai, veiklos kokybei.

Iš pokalbių išorės vertintojai sužinojo, kad dauguma mokytojų yra susipažinę su strateginiu planu ir metine veiklos programa, dokumentai skelbiami mokyklos tinklalapyje, veiklos programų įgyvendinimas kasmet aptariamas Metodinėje taryboje, su juo supažindinami mokyklos bendruomenės nariai. Veiklos planavimas daro pakankamai veiksmingą įtaką mokykloje vykstantiems pokyčiams. Dauguma bendruomenės narių pripažįsta savo indėlį į mokyklos veiklos planavimo procesus ir prisiima atsakomybę už jų įgyvendinimą.

Mokyklos įsivertinimas yra priimtinas. Mokyklos direktoriaus pavaduotojos ugdymui, laikinai pavaduojančios direktorių, įsivertinimo grupės narių teigimu, mokykloje yra pripažįstamas mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas ir jo nauda tobulinant ugdymo procesą bei su juo susijusias veiklas. Koordinacinė įsivertinimo grupė, vadovaujama direktoriaus pavaduotojos ugdymui, pakankamai atsakingai planuoja įsivertinimo veiklas, tobulina kvalifikaciją įsivertinimo klausimais. Ugdymo įstaiga rengia aktualios veiklos kokybės iliustracijas, tačiau mokykloje atliekamas tik giluminis įsivertinimas, o duomenys rinkami apsiribojant bendruomenės narių anketavimu. Giluminiam įsivertinimui pasirenkama ne visa sritis, bet atskiri, dažnu atveju tarpusavyje susiję rodikliai. Įsivertinimo metu gautos išvados ir rekomendacijos aptariamos Mokyklos, Mokytojų tarybos posėdžiuose, visuotiniuose tėvų susirinkimuose. Iš dokumentų analizės, pokalbių su įsivertinimo grupe, Metodine taryba vertintojai daro išvadą, kad svarbiausiuose mokyklos veiklos planavimo dokumentuose iš dalies atsispindi įsivertinimo išvados, atsižvelgiant į jas suplanuota dalis mokyklos veiklos tobulinimo darbų.

Vadovavimo stilius vertinamas labai gerai ir yra kryptingas. Mokyklai vadovauja kompetetingi ir demokratiški vadovai, du iš jų (mokyklos direktorius ir direktoriaus pavaduotoja ugdymui) turi nemažą vadybinio darbo stažą, yra įgiję III vadybinės kvalifikacijos kategoriją. Iš įvairių pokalbių su bendruomenės nariais, savivaldos institucijų atstovais išorės vertintojai daro išvadą, kad mokyklos vadovai yra geranoriški, reiklūs sau ir kitiems, nuoširdžiai bendrauja su žmonėmis ir juos išklauso. Mokyklos vadovai nuolat tobulina kvalifikaciją, savo darbe vadovaujasi aktualesiomis šiuolaikinės vadybos žiniomis, geba tinkamai komunikuoti, dirbti komandoje, deleguoti įpareigojimus. Į mokyklos valdymą ir svarbių klausimų sprendimą darbuotojai įtraukiami telkiant juos į darbo grupes, komandas, kurios dažniausiai sudaromos savanoriškumo principu. Mokyklos veiklos klausimai svarstomi ir sprendimai priimami Mokytojų, Mokyklos tarybose, metodinėje grupėje, klasių tėvų komitetuose. Mokytojų taryboje, metodinėje grupėje tariamasi dėl kvalifikacijos lėšų paskirstymo, prevencinių programų įgyvendinimo, vadovėlių pasirinkimo, pasiekimų knygelių tobulinimo, aptariami mokinių ugdymo (-si) klausimai. Mokinių tarybos nariai džiaugėsi, kad mokyklos vadovai atsižvelgia į jų pasiūlymus. Apie priimtus sprendimus bendruomenės nariai informuojami savivaldos institucijų posėdžiuose, informacija teikiama mokyklos tinklalapyje.

Mokyklos vadovai stengiasi pastebėti mokytojų ir kitų darbuotojų iniciatyvas, jas palaiko. Mokykloje sudarytos sąlygos reikštis lyderystei. Iniciatyvūs mokytojai vadovauja darbo grupėms. Pokalbiuose su mokyklos bendruomenės nariais kaip ryškiausi lyderiai minėti direktorius, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, laikinai pavaduojanti direktorių, kai kurie mokytojai (lietuvių kalbos, matematikos, istorijos, informacinių technologijų, pradinio ugdymo, biologijos). Mokiniai kaip lyderę išskyrė mokyklos Mokinių tarybos pirmininkę. Iš pokalbių su mokyklos bendruomenės nariais, dokumentų analizės ir ugdymo proceso stebėjimo metu surinktos informacijos daroma išvada, kad mokyklos vadovai geba vadovauti, kurdami funkcionalią edukacinę aplinką, siekia užtikrinti kokybišką mokyklos veiklą bei švietimo pagalbos teikimą įvairių poreikių mokiniams, rūpinasi bendruomenės nariais, palankaus mokymuisi ir bendradarbiavimui mikroklimato kūrimu, gerų visos bendruomenės narių santykių puoselėjimu.

Personalo valdymas tinkamas, dėmesys personalui išskirtinis.

Mokykloje dirba išsilavinę, būtinas kompetencijas ir reikiamą kvalifikaciją turintys mokytojai. STA duomenimis, 95 proc. tėvų teigia, kad pasitiki mokytojais kaip dalyko specialistais. Visiškai sukomplektuota pagalbos vaikui komanda – dirba specialioji pedagogė, socialinė pedagogė, psichologė, logopedė, mokytojo padėjėja. Personalui keliami aukšti reikalavimai, yra sudaryta darbuotojų priėmimo komisija, kuri atsižvelgia į pretendentų profesines kompetencijas,

darbo patirtį. Mokytojams pateikiama informacija apie galimybes tobulinti kvalifikaciją, sudarytos sąlygos pasirinkti renginius pagal individualius poreikius. Mokykla atsižvelgdama į metinius prioritetus (ugdymo diferencijavimas, mokyklos kultūra, mokytojas – konsultantas, šiuolaikinės pamokos vadyba, aktyvūs mokymo metodai) planuodama veiklą nusistato kvalifikacijos tobulinimo sritis, planuoja lėšas. Dalyvaujant kvalifikacijos tobulinimo renginiuose bendradarbiaujama su Radviliškio rajono pedagogų švietimo centru. Iš pokalbių su metodine grupe išorės vertintojams paaiškėjo, jog mokytojai dalijasi gerąja patirtimi grįžę iš tobulinimosi renginių, stebi, aptaria, analizuoja vieni kitų pamokas, mokosi iš kolegų, ieško sėkmingos pamokos pavyzdžių, dalijasi gerąja patirtimi su rajono, šalies pedagogais. Organizuojamos mokytojų edukacinės išvykos į šalies mokyklas.

Personalo darbo organizavimas geras. Mokykloje sudarytos galimybės dirbti individualiai ir grupėse. Mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų ir kitų darbuotojų pareigos apibrėžtos pareiginėse instrukcijose, visi darbuotojai supažindinami su darbo saugos ir priešgaisrinės saugos reikalavimais. Skirstant krūvį atsižvelgiama į kvalifikaciją, gebėjimus ir patirtį, ugdymo plano tęstinumą, vadovaujamosi demokratiškumo principu. Iš pokalbių su mokyklos vadovais paaiškėjo, kad į savivaldos institucijų ir darbo grupių veiklą stengiamasi įtraukti visus mokytojus, tačiau daliai mokytojų trūksta iniciatyvumo. Skatinant darbuotojus dažniausiai atsižvelgiama į mokinių pasiekimus, mokytojų metodinės patirties sklaidą. Mokyklos vadovų teigimu, aptarnaujančio personalo pakanka. Jų darbą organizuoja direktoriaus pavaduotojas ūkio ir administracijos reikalams. Jo bei Mokyklos tarybos narių teigimu, aptarnaujantis ir techninis personalas dirba gerai: mokykloje palaikoma švara ir tvarka. Personalo jėgomis atliekamas nedidelis remontas, tvarkoma aplinka. Personalo darbas stebimas, vertinamas. Mokykla nėra pasirengusi darbuotojų skatinimo tvarkos aprašo, bet skatinimo formos (padėka žodžiu, raštu, pagyrimas) praktikoje taikomos. Mokinių iniciatyva kas dvejus metus steigiamos nominacijos mokytojams, mokiniams ir mokyklos darbuotojams. Kalbinti mokytojai, administracijos atstovai nurodė, kad atsižvelgiant į mokyklos galimybes, mokytojai, aptarnaujantis personalas viešai skatinami žodinėmis padėkomis, padėkos raštais, pagerbiami profesinių švenčių proga. Aptarnaujančio personalo darbuotojai teigė, kad jaučiasi kolektyvo dalimi, yra vertinami ir pagiriami, kviečiami į mokyklos renginius ir šventes.

Materialinių išteklių valdymas vertinamas gerai. Lėšų ir turto vadyba tinkama. Mokykla žino savo biudžetą, tačiau turi mažai įtakos jo formavimui, nes nėra finansiškai savarankiška (biudžeto lėšas tvarko centralizuota savivaldybės buhalterija). Pokalbyje direktoriaus pavaduotoja ugdymui, pavaduojanti direktorių nurodė, kad mokyklai Mokinio krepšelio lėšų pakanka ugdymo proceso ir su juo susijusioms reikmėms finansuoti, nes mokykla lėšas naudoja labai taupiai, patenkina minimalius poreikius. Mokykloje stengiamasi sudaryti tinkamas sąlygas mokinių ugdymui (-si), aprūpinti klases šiuolaikinėmis mokymo(-si) priemonėmis. Aplinkos išlaikymo lėšų poreikis tenkinamas nepakankamai. Mokyklos administracija yra priversta šias lėšas naudoti tik būtiniausioms reikmėms bei riboti poreikius. Mokykla turi labdaros ir paramos fondą, kurį sudaro 2 proc. gyventojų pajamų mokesčio lėšos. Iš jų 2012 m. visi kabinetai aprūpinti langų roletais. Pritraukiamos ir pavienių rėmėjų lėšos. Dėl tikslingo lėšų panaudojimo tariamasi Mokytojų ir Mokyklos tarybose. Visuose kabinetuose yra interneto prieiga. Mokykloje esantys baldai, techninės ir vaizdinės priemonės yra tinkamai prižiūrimos ir naudojamos. Išorinio vertinimo metu daugumoje (74,6 proc.) pamokų buvo tinkamai ir veiksmingai naudotos vaizdumo priemonės – žemėlapiai, lentelės, padalomoji medžiaga, kompiuterinė technika bei programinė įranga, pritaikyta edukacinė aplinka. Apibendrinti mokymosi aplinkos vertinimai pateikti 8 lentelėje.

Apibendrinti mokymosi aplinkos stebėtose pamokose vertinimai

8 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
19 pamokų	28 pamokos	16 pamokų	–
30,2 proc.	44,4 proc.	25,4 proc.	–

Mokyklos bibliotekoje ir skaitykloje (gretimose patalpose įsikūrusi miestelio biblioteka) mokiniai ruošiasi pamokoms, atlieka namų darbus. Skaitykloje yra sąlygos naudotis šiuolaikinių technologijų teikiamomis galimybėmis, todėl čia vedamos pamokos (technologijų, tikybos ir kt.), konkursai, viktorinos ir kiti renginiai. Organizuojama renginių, skirtų skaitymo skatinimui („Kuriame pasaką kartu“, akcija „Sustabdyta minutė – Knygai“, „Su gimtadieniu, Knyga“), kurie jau tapo tradiciniais, mokiniai su mokytojais noriai juose dalyvauja. Biblioteka įsijungia ir į mokykloje vykstančius renginius, aktualijas, rengia literatūrines parodas. Mokyklos bibliotekos fondas komplektuojamas atsižvelgiant į ugdymo poreikį, mokinių bei mokytojų pageidavimus. Trūkstant literatūros (grožinės) mokyklos bibliotekos fonduose, mokiniai ir mokytojai gali naudotis šalia esančios miestelio bibliotekos knygų fondais. Šiuo metu bandoma įsijungti į projektą, kurio metu būtų renovuotos mokyklos bibliotekos patalpos. Mokyklos bibliotekoje yra 21 572 egz. vadovėlių, jų fondas kasmet papildomas, bet kartais turimų pinigų įsigyti naujiems vadovėliams nepakanka. Mokyklos biblioteka bendradarbiauja su kitomis rajono mokyklų bibliotekomis, todėl, jei yra būtinybė, trūkstamų vadovėlių skolinamasi iš kitų mokyklų. Įvairiai informacinei literatūrai įsigyti kasmet yra skiriama lėšų (stengiamasi atnaujinti esamą fondą), bet jų nepakanka, todėl bandoma ieškoti kitų šaltinių: knygas dovanoja buvę ar esami mokyklos mokiniai, organizuojamos akcijos „Dovanok knygą bibliotekai“. Skaitykloje sukaupta nemažai enciklopedijų, žodynų, žinynų, kompaktinių diskų, mokomųjų kompiuterinių programų. Vadovėlių, mokymo priemonių įsigijimas svarstomas metodinės grupėse, Metodinėje taryboje.

Patalpų naudojimas vertinamas patenkinamai. Mokykla nėra renovuota. Didesnis remontas atliktas 2006 m. – pakeisti mokyklos langai. Mokykloje yra 22 dalykų kabinetai su 20 kompiuterizuotų mokytojo darbo vietų, sporto salė, aktų salė, biblioteka su skaitykla, muziejus, valgykla, mokinius vežioja 19 vietų geltonasis autobusiukas. Mokykla turi 62 kompiuterius (iš jų – 15 nešiojamų, 12 multimedijų, vaizdo kamera, 2 skaitmeniniai fotoaparatai, 2 interaktyvios lentos, 2 dokumentų kameros, 3 kopijavimo aparatai, diktofonas, 2 skeneriai, mokomųjų dalykų kompiuterinių programų. Visi kompiuteriai yra prijungti prie internetinio „Infrastuktūros“ ryšio. Paruošta 14 kompiuterizuotų darbo vietų informacinių technologijų kabinete, įrengtas mokytojų metodinis kabinetas su 6 kompiuterizuotomis darbo vietomis ir kita kompiuterine įranga. Metodinio kabineto įranga įsigyta, dalyvaujant ES ir Lietuvos Respublikos „Mokyklų tobulinimo programoje plius“. Mokyklos biblioteka ir skaitykla modernizuota įsijungus į ES ir Lietuvos Respublikos „Bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekų modernizavimas“ programą. Bibliotekoje ir skaitykloje įrengta 11 kompiuterizuotų darbo vietų ir įdiegta kompiuterinė programa MOBIS, įsigytas spausdintuvas, skaitmeninis projektorius ir dokumentų kamera, muzikinis centras, baldų. Karjeros planavimą organizuojantis PIT naudojami trys kompiuterizuotomis darbo vietomis. Mokykla kiekvienais metais iš turimų lėšų atlieka nedidelius rekonstrukcinius dažymo, remonto darbus. Radviliškio rajono savivaldybė 2012 m. skyrė lėšų elektros instaliacijos ir vamzdynų pakeitimui. Šiuo metu iš dalies yra atnaujinta elektros instaliacija (pakeistos lempos) mokomuosiuose kabinetuose, rekonstruojamos mokyklos valgyklos lubos ir sienos. Dalykų kabinetų langai užtamsinti įsigijus žaliuzes iš 2 proc. pajamų mokesčio lėšų. Mokyklą asmeninėmis lėšomis parėmė Grinkiškio seniūnijos ūkininkai, verslininkai.

Ugdymo įstaigoje yra pakankamas kiekis reikalingų patalpų pamokų organizavimui. Dauguma mokytojų turi atskirus kabinetus, kuriuose pakanka darbo vietų mokiniams, kabinetai aprūpinti mokymo priemonėmis, puošiami mokinių darbais. Tačiau apskritai mokyklos pastato būklė tik patenkinama – pakeisti tik mokymo kabinetų langai, sporto salė neatitinka higienos reikalavimų, nes joje labai šalta – reikalingas patalpų šiltinimas, dalies kabinetų, koridorių ir kitų patalpų remontas. Daugumos kabinetų baldai seni. Išorės vertintojai rekomenduotų mokyklos savininkui kartu su įstaigos vadovais aptarti ir parengti higienos reikalavimus atitinkančių sąlygų užtikrinimo planą bei šiam tikslui numatyti reikalingus finansinius išteklius. Tikėtina, kad įrengus šiuolaikines edukacines erdves, atitinkančias mokinių ugdymo (-si), saugumo poreikius ir higienos reikalavimus pagerėtų ugdymo(-si) kokybė, mokinių mokymosi motyvacija ir mokyklos įvaizdis.